

PILIHAN RAYA UMUM (PRU) 2013: SATU TINJAUAN KRITIS TERHADAP POLA PENGUNDIAN ETNIK MELAYU

JUNAIIDI AWANG BESAR
Universiti Kebangsaan Malaysia
jab@ukm.edu.my

MOHD FUAD MAT JALI
Universiti Kebangsaan Malaysia
fuad@ukm.edu.my

NOVEL LYNDON
Universiti Kebangsaan Malaysia
novel@ukm.edu.my

MOHD FAIDZ MOHD ZAIN
Universiti Kebangsaan Malaysia
mofaz_195@yahoo.com

ABSTRAK

Pilihan Raya Umum (PRU) 2013 menyaksikan pola pengundian yang berbeza mengikut etnik. Berdasarkan analisis statistik model regresi yang dikira daripada keputusan PRU 2013 tersebut, bagi undi etnik Melayu, Barisan Nasional (BN) memperoleh 63.3 peratus berbanding hanya 36.7 peratus untuk parti-parti dalam Pakatan Rakyat (PR). Meskipun jumlah perolehan kerusi Parlimen bagi BN berkurang 7 kerusi (140 pada PRU 2008) kepada 133 kerusi iaitu gagal mendapat majoriti 2/3 dan mendapat undi popular hanya 46.5 peratus, namun undi popular etnik Melayu secara keseluruhannya masih memihak kepada BN melebihi 50 peratus sokongan iaitu 63 peratus. Justeru, adalah menjadi tujuan penulisan artikel ini untuk menganalisis pola pengundian dan faktor sokongan pengundi berdasarkan lokasi dan kelas dalam PRU 2013. Berdasarkan data keputusan PRU 2013 bagi Parlimen, Dewan Undangan Negeri/DUN dan Daerah Mengundi serta Saluran Mengundi; dan juga pemerhatian di lapangan, secara keseluruhannya didapati BN terus menguasai kawasan Melayu luar bandar dan pengundi Melayu kelas pekerja namun pola tersebut berbeza mengikut lokasi negeri. Parti-parti dalam Pakatan Rakyat berpengaruh di kawasan Melayu bandar dan pengundi Melayu kelas atasan dan pertengahan/berpendidikan tinggi. Kedua-dua keadaan sedemikian (penguasaan BN dan PR di kawasan dan kelas yang berbeza) disebabkan oleh sumber maklumat politik, keadaan ekonomi individu dan keluarga, politik pembangunan, faktor isu, kepemimpinan, ideologi politik, faktor sejarah dan juga faktor sosiologi seperti kekeluargaan, umur, jantina, tahap pendidikan, pendapatan, etnik, agama dan kelas. Dengan itu, dapatan kajian pola pengundian etnik Melayu dapat dijadikan panduan kepada parti-parti politik untuk merancang strategi bagi menawan undi etnik Melayu yang dominan di negara ini bagi menghadapi PRU-14 akan datang. Dengan itu, pola pengundian etnik Melayu dapat dikaitkan dengan tiga pendekatan yang digunakan dalam mengkaji tingkah laku mengundi iaitu pendekatan sosiologikal, pendekatan identifikasi parti dan pendekatan pilihan rasional.

Kata kunci: Pilihan Raya Umum; pengundian; etnik; lokasi; kelas

GENERAL ELECTIONS (GE) 2013: A CRITICAL REVIEW ON VOTING PATTERNS OF MALAY ETHNIC

ABSTRACT

General Election (GE) in 2013 saw the voting patterns vary by ethnicity. Based on statistical analysis of the regression model calculated from the results of the election in 2013, for the votes of Malay ethnic, the BN obtained 63.3 per cent compared to 36.7 per cent of Pakatan Rakyat (PR). Despite the turnover of parliamentary seats for the BN decreased 7 seats (140 in GE 2008) to 133 seats that failed to get a majority of 2/3 and got only 46.5 percent of the popular vote, but the popular vote in favor of Malay ethnic as a whole to support the BN more than 50 percent of 63 percent. Thus, it is the purpose of article to analyze the pattern of voting and voter support factor based on location and class in the election in 2013. Based on the results of the GE 2013 on the parliamentary, State Legislative, District Voting and Polling Channel; as well as field observations, for overall show that BN continues to dominate the rural Malays and the Malay voters of the working class, but the pattern varies according to the location of the state. Influential PR in the urban Malays and Malay voters upper and middle class/educated. The both conditions (BN and PR dominate in different regions and classes) as sources of political information, individual and family economic conditions, political development, factors issues, leadership, political ideology, historical factors and sociological factors such as family, age, gender, education level, income, ethnicity, religion and class. Thus, the study of Malay ethnic voting pattern can be a guide to the political parties to plan strategies to capture the dominant ethnic Malay vote in the country in the face of the next GE-14. Malay ethnic voting pattern can also be associated with the three approaches used in studying the voting behavior of the sociological approach, party identification approach and the rational choice approach.

Keywords: General Election; voting; ethnic; location; class

PENGENALAN

Pilihan Raya Umum (PRU) 2013 dalam konteks nasional, merupakan PRU yang paling sengit dalam sejarah politik negara hasil daripada berlakunya peralihan undi secara berterusan sejak PRU 2008 oleh pengundi Cina dan India kepada pakatan parti-parti pembangkang atau lebih dikenali sebagai Pakatan Rakyat (PR) yang dianggotai PKR, PAS dan DAP. Namun undi kaum Melayu terus meningkat kepada Barisan Nasional (BN) antara PRU 2008 (58 peratus) kepada 63 peratus pada PRU 2013. Justeru, pengundi Melayu terus menjadi tonggak kepada kemenangan BN selain daripada undi kaum Bumiputera di Sabah dan Sarawak. Jika dikecilkan lagi skop, pola pengundian etnik Melayu adalah berbeza mengikut lokasi iaitu negeri, geografi (bandar dan luar bandar yang merangkumi pinggir pantai, kawasan pertanian seperti ladang getah dan sawah padi dan pedalaman) dan skim FELDA; calon; parti; umur iaitu pengundi saluran 1 (tua) dan saluran 3 serta ke atas (muda); dan juga mengikut kelas sosial, ekonomi dan tahap pendidikan iaitu kelas elit/atasan, kelas pertengahan, dan kelas bawahan/pekerja yang berpendapatan rendah. Sokongan padu pengundi Melayu kepada BN yang ditunjangi UMNO dikaitkan dengan kekusaran terhadap

keutuhan hak dan keistimewaaan orang Melayu jika diperintah oleh orang bukan Melayu. Dalam konteks BN, UMNO menjadi penyelamat kepada status quo BN sebagai Kerajaan Pusat kerana mendapat jumlah kerusi Parlimen yang terbanyak dalam gabungan parti pemerintah tersebut malahan mengalami peningkatan penguasaan jumlah kerusi Parlimen antara PRU 2008 (79 kerusi) berbanding PRU 2013 (88 kerusi). Justeru, UMNO terus berpengaruh dalam kalangan parti-parti komponen BN dan juga para pengundi di negara ini. Namun begitu, pola pengundian etnik Melayu kepada parti-parti politik yang bertanding dalam PRU 2013 adalah berbeza mengikut negeri, lokasi bandar-luar bandar, kelas sosioekonomi dan juga umur/saluran mengundi. Justeru, adalah menjadi tujuan penulisan artikel ini untuk menganalisis kepelbagaian pola pengundian etnik Melayu yang mempengaruhi sokongan pengundi etnik Melayu kepada parti-parti politik yang bertanding dalam pilihan raya umum 2013 berdasarkan faktor geografi dan juga sosiologi tersebut.

METOD DAN DATA

Bagi penulisan artikel ini, kedua-dua metod atau kaedah kuantitatif dan kualitatif telah digunakan untuk memantapkan dapatan kajian seterusnya mengukuhkan perbincangan kajian. Kaedah kualitatif melibatkan pengalaman hidup yang sebenar sebagai tindak balas kepada penterjemahan dan kefahaman kehidupan manusia serta realiti dunia sebenar. Data yang diperoleh daripada kaedah ini kebiasaannya tidak berstruktur tetapi memiliki skop yang amat mendalam. Teknik-teknik penyelidikan yang digunakan dalam kaedah ini ialah pemerhatian di lapangan bagi memahami sendiri kehidupan dan pengalaman yang dilalui oleh responden. Kaedah kuantitatif lebih melibatkan data berangka. Kaedah ini turut digunakan bagi membuktikan atau menyanggah sesuatu hipotesis dan mampu menghasilkan penemuan baru. Selain itu, kaedah ini juga berupaya untuk menghasilkan keputusan yang tepat, sah, *reliable* dan objektif dalam skop data kajian. Kaedah kuantitatif yang digunakan dalam penulisan artikel ini ialah data keputusan pilihan raya umum 2013 bagi saluran/tempat mengundi, daerah mengundi, Dewan Undangan Negeri (DUN) dan Parlimen terpilih, manakala kaedah kualitatif pula ialah temubual, pemerhatian di lapangan, kajian kepustakaan dan kajian atas talian.

Data kajian merangkumi data primer dan data sekunder. Data primer diperoleh temubual dan pemerhatian di lapangan iaitu situasi ketika kempen dan kerancangan perang bendera dan poster di kawasan bandar terpilih, di samping data sekunder iaitu melalui data keputusan PRU 2013 dan data *score sheet* atau 'helaiian mata' keputusan PRU 2013 mengikut daerah mengundi dan saluran/tempat mengundi terpilih, di samping penyelidikan di perpustakaan iaitu data berangka, laporan, kertas kerja, artikel, buku prosiding, buku rujukan ilmiah, akhbar dan jurnal.

KONSEP MELAYU

Menurut Abdul Rahman (2000), terdapat tiga pendekatan konsep Melayu. Pertama konsep Melayu yang menggunakan kesamaan bahasa dan budaya seperti yang terkandung dalam pengantar *Ensiklopedia Sejarah dan Kebudayaan Melayu*. Melayu secara fizikalnya berkulit ciku masak (sawo matang) yang terdiri daripada pelbagai suku bangsa yang mendiami alam Melayu yang juga dikenali Nusantara. Dari segi linguistiknya, Melayu bertutur dalam bahasa asasnya iaitu bahasa Melayu-Polinesia. Melayu dipecahkan kepada ratusan suku bangsa dan etnik yang mempunyai perbezaan dari lokasi, dialek dan cara hidup. Pada hari ini, Melayu menjadi sebahagian besar penduduk Malaysia, Brunei, Indonesia dan Filipina manakala di Singapura,

Selatan Thailand, Vietnam, Myanmar, Sri Lanka, dan Afrika Selatan pula menjadi kumpulan minoriti (Abdul Rahman 2000). Pendekatan kedua yang menerangkan konsep Melayu ini ialah berasaskan kepada penggunaan nama Melayu itu sendiri. Menurut Sejarah Melayu dan Hikayat Hang Tuah nama Melayu dikatakan berasal dari nama Sungai Melayu di Bukit Siguntang, Palembang, Sumatera. Untuk takrifan pendekatan ini, Melayu tidak termasuk mereka daripada etnik Jawa, Banjar, Aceh dan kelompok-kelompok yang sama dengan budayanya sahaja. Ini bermaksud dalam pendekatan ini hanya Melayu di Palembang sahaja.

Kemudian pendekatan ketiga pula dalam mentakrifkan konsep Melayu ialah berdasarkan kepada Perlembagaan Persekutuan Malaysia iaitu Fasal 160 yang mentakrifkan Melayu adalah seseorang yang beragama Islam, lazim bercakap bahasa Melayu, menurut adat istiadat Melayu dan i) lahir sebelum Hari Merdeka, di Persekutuan atau di Singapura atau ibu atau bapanya telah lahir di Persekutuan atau Singapura, atau pada hari Merdeka itu, ia adalah berdomisil di Persekutuan atau di Singapura; atau ii) ia adalah keturunan seseorang tersebut (Perlembagaan Persekutuan 2003). Bagi istilah bumiputera pula, definisi khusus mengikut perlembagaan diterima pakai setelah kemasukan Sabah dan Sarawak ke dalam gagasan Malaysia pada tahun 1963. Sebelum istilah bumiputera ini dimasukkan dalam perlembagaan, pengertian perkataan bumiputera diterima umum sebagai anak watan atau pribumi yang menjadi penduduk asal negara ini (Syed Husin 1979).

Syed Husin (1979) pula menyatakan pengertian Melayu dapat dilihat melalui dua sudut iaitu sudut sosiobudaya dan juga perlembagaan. Dari sudut sosiobudaya orang Melayu bukan sahaja terdapat di Semenanjung Malaysia, tetapi juga di tempat lain seperti kepulauan Filipina dan Indonesia yang disebut Nusantara. Walaupun bertutur dalam dialek dan loghat yang berbeza serta berbeza agama, para sarja beranggapan mereka ini daripada rumpun yang sama. Ini dapat dibuktikan dengan seorang tokoh nasionalis Filipina Jose Rizal dengan ungkapan '*the pride of the Malay race*' walaupun beliau tidak beragama Islam (Wan Hashim 1996). Ikatan kekuatan Melayu ini dipisahkan oleh penjajah Barat di rantau ini. Dengan British di Malaya dan Brunei, Belanda di Indonesia dan Sepanyol di Filipina. Jadi kewujudan Melayu adalah berasaskan negara, iaitu Melayu Malaysia, Melayu Indonesia dan Melayu Brunei (Syed Husin 1979: 10). Manakala dari sudut perlembagaan adalah sama dengan pendekatan yang ketiga seperti yang dikemukakan oleh Abdul Rahman (2000) yang telah dinyatakan sebelum ini. Berdasarkan pendekatan-pendekatan yang dijelaskan oleh Abdul Rahman (2000) dan Syed Husin (1979), maka jelaslah Melayu merupakan penduduk asal di Nusantara ini. Melayu merupakan golongan yang menggerakkan nasionalisme dalam mencorakkan sistem politik dan budaya politik di Malaysia.

Sementara itu, Melayu yang ditakrifkan oleh UNESCO pada tahun 1972 sebagai suku bangsa Melayu di Semenanjung Malaysia, Thailand, Indonesia, Filipina, dan Madagaskar. Bagaimanapun menurut Perlembagaan Malaysia, istilah Melayu hanya merujuk kepada seseorang yang berketurunan Melayu yang menganut agama Islam. Dengan kata yang lain, bukan semua orang yang berketurunan daripada nenek moyang Melayu adalah orang Melayu. Istilah "Melayu" untuk merujuk kepada nama bangsa atau bahasa adalah suatu perkembangan yang agak baru dari segi sejarah, iaitu setelah adanya Kesultanan Melayu Melaka. Walaupun demikian, tidaklah sehingga abad ke-17 bahawa istilah Melayu yang merujuk kepada bangsa semakin digunakan secara meluas. Sebelum itu, istilah Melayu hanya merujuk kepada keturunan raja Melayu dari Sumatera sahaja.

Penggunaan istilah "Melayu" muncul buat pertama pada kira-kira antara 100 hingga 150 Masihi dalam karya Ptolemy, *Geographike Sintaxis*, yang menggunakan istilah "*maleu-kolon*". G. E. Gerini menganggap istilah itu berasal daripada perkataan Sanskrit, iaitu *malayakom* atau

malaikurram, yang merujuk kepada Tanjung Kuantan di Semenanjung Malaysia. Sebaliknya, Roland Bradell menganggap tempat itu merujuk kepada Tanjung Penyabung. Istilah *Malaya dvipa* muncul dalam kitab Purana, sebuah kitab Hindu purba, yang ditulis sebelum zaman Gautama Buddha sehingga 500 Masihi. *Dvipa* bermaksud "tanah yang dikelilingi air" dan berdasarkan maklumat-maklumat yang lain dalam kitab itu, para pengkaji beranggapan bahawa *Malaya dvipa* ialah Pulau Sumatera.

Istilah "*Mo-lo-yu*" juga dicatat dalam buku catatan perjalanan pengembara Cina pada sekitar tahun 644 hingga 645 Masihi semasa zaman Dinasti Tang. Para pengkaji bersependapat bahawa perkataan "*Mo-lo-yo*" yang dimaksudkan itu ialah kerajaan yang terletak di Jambi di Pulau Sumatera, serta juga Sriwijaya yang terletak di daerah Palembang.

Psikologi sosial Etnik Melayu terkenal dengan sifat lemah lembut, mementingkan nilai moral dan akhlak, mempunyai rasa belas kasihan serta simpati yang tinggi dan juga bertolak ansur dalam perbincangan. Mereka juga mempunyai nilai akal budi yang tinggi dan mementingkan kesetiaan dalam sesuatu perkara. Dalam konteks politik pilihan raya, pengundi Melayu mempunyai sikap perkauman yang kuat terutamanya dalam soal etnik dan agama calon. Dengan adanya hak dan keistimewaan orang Melayu dalam Perlembagaan Persekutuan maka perjuangan untuk mengekal dan memartabatkan ketuanan Melayu oleh etnik tersebut lebih kuat dan konsisten. Dalam konteks PRU 2013 bagi undi daripada etnik Melayu dengan menggunakan kaedah statistik regresi, BN memperoleh 63.3 peratus berbanding hanya 36.7 peratus untuk parti-parti dalam PR. Ini menunjukkan pengundi Melayu lebih cenderung mengundi BN kerana yakin dengan kepemimpinan BN yang dikemudi oleh parti keramat orang Melayu yang dianggap dapat membela hak dan keistimewaan serta ketuanan orang Melayu di negara ini.

KAJIAN LITERATUR: ETNIK MELAYU DALAM POLITIK PILIHAN RAYA

Politik etnik merupakan politik yang dikaitkan dengan ciri-ciri masyarakat yang berbeza mengikut perbezaan fizikal. Etnik bermaksud sekelompok manusia yang mengamalkan budaya yang hampir seragam, termasuk adat resam, pakaian, bahasa dan kegiatan ekonomi. Konsep etnik mempunyai erti yang berkaitan rapat dengan konsep-konsep ras dan bangsa. Ras dan bangsa memberikan penekanan pada perbezaan fizikal atau sifat-sifat biologi (keturunan dan pertalian darah yang sama) antara sesama manusia. Dalam konteks masyarakat majmuk Malaysia, terdapat pelbagai kelompok etnik yang hidup berlainan, tetapi dibawah sistem politik yang sama. Dalam melihat perkembangan kajian ini, pendekatan politik etnik adalah relevan dalam konteks politik pemuafakatan.

Kajian-kajian awal ke atas faktor etnik dan kaum Melayu dalam pola tingkahlaku politik pengundi bukan sahaja dijalankan oleh pengkaji bidang politik malah oleh pengkaji bidang geografi, psikologi dan sosiologi. Proses politik di Malaysia seperti pembentukan parti politik, pemilihan calon dan pola sokongan dalam pilihan raya lebih dipengaruhi oleh keperluan dan aspirasi komuniti etnik tertentu. Untuk mencapai matlamat politik dan ekonomi etnik, jalan yang paling mudah adalah melalui proses politik dan melihat pilihan raya sebagai jalan yang signifikan untuk mencapai keperluan etnik masing-masing. Oleh itu, kejayaan dan *survival* sebahagian parti politik dalam pilihan raya bergantung kepada latar belakang etnik calon, komposisi etnik dalam kawasan pilihan raya, isu-isu berkaitan etnik yang diperjuangkan oleh parti politik tertentu dan isu etnik setempat dalam sesebuah kawasan pilihan raya (Vasil 1971; Rizal dan Jummat 2002).

Mc Gee (1962) juga mendapati etnik merupakan faktor penting dalam proses politik di Malaysia. Beliau menyatakan faktor etnik, kewilayahan dan personaliti calon mendominasi politik negara dalam tahun 1950-an. Sokongan yang diperolehi oleh parti yang berasaskan etnik seperti PAS dan PPP menunjukkan corak politik yang sedemikian mendominasi iklim politik secara keseluruhan. Parti juga dikuatkan dengan meletakkan calon daripada etnik tertentu untuk satu kawasan pilihan raya yang etnik tertentu adalah dominan. Vasil (1972) dalam bukunya *Politics in a Plural Society: A Study of Non-Communal Political Parties in West Malaysia* menyatakan bahawa faktor etnik ini perlu dilihat dari sudut perkembangan parti politik yang bersifat berbilang kaum. Tesis Vasil ialah parti politik yang padanya, asalnya bersifat berbilang kaum bertukar kepada parti bukan Melayu dan akhirnya menjadi organisasi bukan Melayu yang bersifat perkauman.

Kajian oleh Khong (1991) menganalisis penggunaan isu, kaum, agama serta bahasa dalam pilihan raya umum 1990. Isu-isu yang dimanipulasikan dalam pilihan raya 1990 tersebut memberikan kelebihan kepada parti pembangkang iaitu PAS dalam isu agama, Semangat 46 dalam isu kaum dan bahasa dan DAP dalam isu kaum dan konsep 'Malaysian Malaysia' seterusnya parti-parti pembangkang tersebut berjaya memenangi beberapa kerusi-kerusi DUN dan Parlimen dalam pilihan raya tersebut. Turut dihuraikan ialah prestasi parti-parti politik seperti PAS di Kelantan dan PBS di Sabah dalam aspek politik etnisiti dan politik pembangunan serta politik keagamaan di kedua-dua negeri yang diperintah oleh parti pembangkang tersebut. Siti Zaharah (1996) menyatakan parti-parti politik Melayu perlu bersatu untuk mengukuhkan dominasi politik Melayu di negara ini seterusnya mengekalkan hak dan ketuanan Melayu dalam persada politik tanah air.

Mohd Yusof dan Azlan (2002) dalam kajian pilihan raya 1999, mendapati bahawa faktor perkauman masih relevan dalam pilihan raya di Malaysia. Namun demikian, pilihan raya umum 1999 menggambarkan kemungkinan faktor tersebut mungkin berkurangan pada masa hadapan dan menjadi salah satu elemen yang penting dalam perkembangan politik baru di Malaysia. Faktor kewilayahan juga mempengaruhi pola pengundian, umpamanya wilayah Utara, Tengah dan Selatan dipelopori oleh UMNO manakala Timur oleh PAS.

Amer Saifude (2008 & 2009), Amer Saifude dan Zulkanain (2011) dan Amer Saifude et al. (2011) dalam kajian politik etnik dalam Parlimen 2008 di Malaysia mendapati bahawa di kawasan pilihan raya dan bercampur (tidak ada satu etnik majoriti dalam kawasan pilihan raya), kebanyakannya dimenangi oleh pakatan parti pembangkang sedangkan dalam pilihan raya umum sebelumnya ia merupakan kubu terkuat BN. BN juga tewas di kawasan majoriti Cina di kawasan bandar dengan majoriti yang besar. Justeru, pengundi berani memilih parti pembangkang seterusnya secara jelas menolak idea politik pembangunan.

Junaidi et al. (2009) dan Abdul Halim et al. (2010) dalam kajian "Pilihan Raya Kecil DUN Bukit Selambau (N25) April 2009: Satu Tinjauan Dari Sudut Etnik" mendapati bahawa responden etnik Melayu, Cina dan India menjadikan televisyen sebagai sumber maklumat utama mereka. Dari segi kriteria pemilihan calon pula, 90.9 peratus responden Cina menyatakan mereka memilih calon yang mesra rakyat berbanding Melayu (67.9 peratus) dan India (66.1 peratus). 77.5 peratus responden Melayu, 54.5 (Cina) dan 69.6 peratus (India) menyatakan isu pemulihan ekonomi menjadi perbualan utama di kawasan mereka. Merujuk kepada jangkaan kemenangan parti dalam pilihan raya kecil DUN Bukit Selambau, 41.2 peratus responden Melayu, 45.5 peratus (Cina) dan 41.1 peratus (India) menyatakan PKR akan memenangi pilihan raya tersebut berbanding BN 29.4 peratus (Melayu), 18.2 peratus (Cina) dan 30.4 peratus (India).

Junaidi dan Mohd Fuad (2009) dan Junaidi et al. (2010a) dalam kajian "Pola Politik Mengikut Kaum Di Kawasan Parlimen Bukit Gantang (P059) mendapati responden Melayu lebih cenderung menyokong kepimpinan UMNO-BN berbanding responden Cina dan India pula lebih memihak kepada pihak Pakatan Rakyat/PAS. Merujuk kepada jangkaan kemenangan parti dalam pilihan raya kecil Parlimen Bukit Gantang, 27.0 peratus responden Melayu, 34.2 peratus Cina dan 57.3 peratus India menyatakan PAS akan memenangi pilihan raya tersebut berbanding BN 45.5 peratus responden Melayu, 35.5 peratus (Cina) dan 20.8 peratus (India). Ketiga-tiga kaum menyatakan Dato' Sri Mohd. Najib Tun Haji Abdul Razak akan menjadi Perdana Menteri yang dapat menerajui pembangunan Malaysia dengan lebih baik.

Junaidi et al. (2010b & 2011a) dalam kajian "Pilihan Raya Kecil Kawasan Parlimen Hulu Selangor 2010: Politik Pembangunan Dan Pola Pengundian" mendapati kawasan daerah mengundi majoriti pengundi Melayu di kampung-kampung tradisi serta penempatan FELDA memberikan undi yang tinggi kepada BN namun di kawasan majoriti etnik Cina di kampung-kampung baru dan pekan memberikan undi yang semakin meningkat kepada Pakatan Pembangkang.

Junaidi et al. (2011b) mendapati trend pengundian sehingga tahun 2011 dalam setiap Pilihan Raya Kecil (PRK) menunjukkan sokongan terhadap BN/Kerajaan Pusat bergantung kepada undi yang disumbangkan oleh kaum Melayu manakala kekuatan undi Pakatan Rakyat bergantung kepada undi kaum Cina/Tionghua. Pengundi Melayu yang tinggal di kawasan luar bandar yang hanya menerima maklumat daripada media arus perdana seperti akhbar Utusan Malaysia, Berita Harian serta media elektronik seperti RTM dan TV3; yang juga dibelenggu kemiskinan yang masih serba kekurangan dari segi kemudahan infrastruktur yang amat dipengaruhi oleh sentimen 'Politik Pembangunan' yang masih memerlukan bantuan atau 'tongkat' serta mempunyai mentaliti bahawa orang Melayu sebagai 'tuan' dan penduduk 'asal' di Malaysia ini dan berpandangan hanya UMNO/BN yang layak dan sesuai mentadbir negara dan negeri berdasarkan pengalaman 56 tahun memerintah negara dan negeri, akan terus menyokong UMNO/BN.

Keputusan Pilihan Raya Umum Dewan Undangan Negeri (PRU DUN) Sarawak 2011 menunjukkan pola pengundian kaum Melayu/Melanau terus bertahan dengan sedikit peningkatan kepada Barisan Nasional (BN) namun bagi kaum Cina memperlihatkan sokongan mereka semakin meningkat kepada parti-parti pembangkang iaitu DAP dan PKR manakala bagi kaum Dayak (Iban, Bidayuh dan Orang Ulu) pula menunjukkan berlaku sedikit kemerosotan terhadap sokongan kepada BN (Junaidi et al. 2011c dan 2012).

Junaidi dan Mohd Fuad (2011) mendapati majoriti pengundi Melayu di kawasan Tenang, Kerdu dan Merlimau menyokong UMNO/BN. Mereka berpendapat kuasa politik Melayu perlu dikekalkan melalui parti UMNO/BN kerana pentingnya pengekalan kuasa politik diberi kepada pemimpin parti yang berteraskan etnik/kaum Melayu iaitu UMNO di samping sentimen politik pembangunan yang menebal dalam pemikiran pengundi Melayu. Mereka juga berpandangan kestabilan politik dan kesinambungan pembangunan negara hanya akan tercapai melalui parti UMNO/BN yang telah sekian lama memerintah negara ini melalui pengalaman dan kepakaran serta politik permuafakatan dan tolak ansur UMNO terhadap kaum-kaum bukan Melayu di Malaysia.

Nidzam dan Zaini (2012) menyatakan pasca PRU ke-12 menunjukkan politik UMNO berada dalam keadaan tidak menentu dan dilema meskipun masih dapat memenangi jumlah kerusi DUN dan Parlimen yang lebih besar berbanding parti-parti komponen lain dalam BN. Justeru, UMNO perlu mengukuhkan sokongan terutamanya daripada pengundi muda dan

berusaha untuk mengembalikan sokongan daripada pengundi Cina kepada BN pada PRU akan datang. Ahmad Lutfi (2012) dalam analisis PRK Parlimen Kuala Terengganu mendapati peluang PAS dan Pakatan Rakyat untuk mendapat sokongan pengundi Melayu dalam PRU akan datang adalah cerah setelah parti tersebut menang dalam PRK di kawasan majoriti Melayu tersebut.

Mohd Fuad et al. (2013) yang berkaitan dengan 16 Pilihan Raya Kecil (PRK) pasca PRU 2008 mendapati terdapat persamaan dan perbezaan antara kesemua 16 kawasan PRK tersebut dalam aspek geografi pilihan raya dan ianya berkait rapat dengan faktor isu semasa, sentimen etnisiti dan politik pembangunan serta ideologi pengundi di kawasan berkenaan. Justeru, persamaan dan kepelbagaian ini dapat dijadikan petunjuk dan strategi kepada parti-parti politik untuk menghadapi PRU ke-13. Junaidi & Mohd Fuad (2013) dalam kajian pola pengundian dalam Pilihan Raya Kecil (PRK) 2009-2011 mendapati sokongan kepada BN bergantung kepada undi yang disumbangkan oleh kaum Melayu manakala bagi Pakatan Rakyat pula mendapat sokongan padu daripada kaum Cina.

Nafisah dan Siti Noranizahhafizah (2013) mendapati berdasarkan kepada isu-isu dalam kempen-kempen yang dijalankan sama ada sebelum pilihan raya umum (PRU) 2013 dijalankan dan pasca PRU tersebut menunjukkan terdapatnya sentimen perkauman menebal yang dimainkan oleh kedua-dua pihak iaitu BN dan PR. Antara isu yang dimainkan ialah berkisar dengan peristiwa 13 Mei 1969, perlembagaan (hak istimewa orang Melayu), kalimah Allah (agama) dan pendidikan Cina. Keadaan tersebut adalah tidak bagus dalam masyarakat majmuk di negara ini. Dengan itu, suasana politik yang matang perlu diwujudkan untuk kelangsungan demokrasi yang sebenar.

Junaidi et al. (2014) dalam kajian "Politik Etnik Pasca Pilihan Raya Umum 2013: Kajian Kes Di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur" mendapati ketiga-tiga etnik iaitu Melayu, Cina dan India menyatakan mereka memilih calon yang jujur dan amanah serta mesra rakyat serta menyokong parti yang dapat memacu pembangunan dan membasmi kemiskinan. Mereka turut menyatakan rakyat menyokong BN kerana berpengalaman, janji ditepati serta mengenang jasa pemimpin BN terdahulu manakala rakyat mengundi parti-parti dalam Pakatan Rakyat kerana untuk mencuba pemerintahan yang baru, adil dan janji yang ditawarkan adalah menarik dan menguntungkan rakyat. Seterusnya majoriti responden Melayu dan India yang berpendapatan rendah menyokong BN berbanding responden Cina yang menyokong parti-parti dalam Pakatan Rakyat dalam PRU 2013 yang lalu.

Justeru, daripada kesemua kajian lepas yang dibincang dalam bahagian ini menunjukkan bahawa politik etnik terutamanya politik Melayu adalah penting dan menjadi asas kepada pembentukan politik permuafakatan di negara ini sejak mencapai kemerdekaan pada tahun 1957 yang lalu. Justeru, politik etnik dan politik Melayu akan terus relevan dalam mempengaruhi keputusan pilihan raya dan hala tuju pemerintahan negara masyarakat majmuk yang aman dan unik ini.

POLA PENGUNDIAN ETNIK MELAYU DALAM PRU 2013

Secara keseluruhannya bagi undi popular etnik Melayu, BN memperoleh 63.3 peratus berbanding hanya 36.7 peratus untuk PR. Meskipun jumlah perolehan kerusi Parlimen bagi BN berkurang 7 kerusi (140 pada PRU 2008) kepada 133 kerusi iaitu gagal mendapat majoriti 2/3 dan mendapat undi popular hanya 46.5 peratus, namun undi popular etnik Melayu secara keseluruhannya memihak kepada BN melebihi 50 peratus sokongan iaitu 63 peratus dan UMNO juga merupakan parti yang memenangi kawasan Parlimen majoriti Melayu terbanyak iaitu 88

kerusi. Namun begitu, jika dikecilkan lagi skop, pola pengundian etnik Melayu adalah berbeza mengikut lokasi iaitu negeri, geografi (bandar dan luar bandar yang merangkumi pinggir pantai, kawasan pertanian seperti ladang getah dan sawah padi dan pedalaman) dan skim FELDA; calon; parti; umur iaitu pengundi saluran 1 (tua) dan saluran 3 serta ke atas (muda); dan juga mengikut kelas sosial, ekonomi dan tahap pendidikan iaitu kelas elit/atasan, kelas pertengahan, dan kelas bawahan/pekerja yang berpendapatan rendah.

Sepintas lalu bagi undi popular mengikut 3 etnik utama di negara ini dalam 5 pilihan raya umum terakhir (1995, 1999, 2004, 2008 dan 2013), berdasarkan kajian dan perangkaan peratusan yang dibuat oleh sebuah badan kajian bebas iaitu The Centre for Strategic Engagement (CENSE) yang merupakan sebuah NGO yang terlibat dalam kajian pilihan raya umum di Malaysia, badan kajian tersebut menyatakan sokongan/undi Melayu kepada BN adalah 69 peratus pada PRU 1995, 53 peratus (PRU 1999), 63 peratus (PRU 2004), 58 peratus (PRU 2008) dan 63 peratus (PRU 2013). Selain itu, sokongan kaum Cina kepada BN meningkat antara PRU 1995 (56 peratus) kepada 62 peratus pada PRU 1999, namun menurun antara PRU tahun 2004 ke 2008 dan 2013 iaitu dari 65 peratus kepada 35 peratus dan turun lagi kepada hanya 13 peratus. Kajian CENSE juga menjelaskan selagi BN tidak mendapat sokongan daripada etnik Cina, selagi itulah BN tidak akan mendapat majoriti 2/3 kerusi di Parlimen dan negeri Selangor serta Pulau Pinang. Selain itu. Bagi sokongan India kepada BN pula mereka menyatakan 96 peratus pada PRU 1995, 75 peratus (PRU 1999), 82 peratus (PRU 2004), 33 peratus (PRU 2008) dan 43 peratus (PRU 2013).

Jadual 1 menunjukkan kemenangan yang diperolehi BN/UMNO dan PAS di 20 kawasan Parlimen majoriti etnik Melayu. Didapati kemenangan BN dan PAS adalah sama iaitu masing-masing 10 kerusi di 2 negeri majoriti Melayu iaitu Kelantan dan Terengganu. Peratus pembuangan undi juga tinggi iaitu antara 79 hingga 91 peratus dan ini menunjukkan partisipasi politik yang tinggi bagi pengundi Melayu. Jika dilihat kepada jumlah ahli Parlimen Melayu mengikut parti, BN/UMNO/PBB mempunyai 122 ahli Parlimen berbangsa Melayu, diikuti PAS (21 orang ahli Parlimen Melayu), PKR (18 orang ahli Parlimen Melayu) dan DAP (2 orang ahli Parlimen Melayu).

JADUAL 1: Kemenangan yang diperolehi BN/UMNO dan PAS di 20 Kawasan Parlimen Majoriti Etnik Melayu Tertinggi di Seluruh Negara

Bil	No. kod Konstituensi/Parlimen	Nama Parlimen	Jumlah pemilih (2013)	Peratus buang undi (2013)	Melayu (%)	Majoriti undi	Pemenang
1	P034	Setiu	67,407	87.9	99.5	7943	BN
2	P038	Hulu Terengganu	63,667	89.1	99.1	8213	BN
3	P035	Kuala Nerus	76,351	89.3	98.7	610	PAS
4	P025	Bachok	81,733	88.0	98.5	201	PAS
5	P030	Jeli	43,340	87.2	98.4	5269	BN
6	P023	Rantau Panjang	53,007	79.3	98.2	6276	PAS
7	P028	Pasir Puteh	76,417	86.9	98.1	1888	PAS
8	P024	Kubang Kerian	65,502	84.3	97.9	16,741	PAS
9	P033	Besut	72,703	86.8	97.9	8342	BN
10	P020	Pengkalan Chepa	64,532	85.4	97.8	15,120	PAS
11	P037	Marang	90,926	90.1	97.6	5124	PAS
12	P026	Ketereh	62,341	86.6	96.8	974	BN

13	P022	Pasir Mas	72,122	83.7	96.4	8047	PAS
14	P029	Machang	59,344	86.7	96.0	805	BN
15	P039	Dungun	78,298	87.2	95.7	3942	PAS
16	P125	Putrajaya	15,798	91.6	94.5	5541	BN
17	P027	Tanah Merah	58,356	85.9	94.5	4227	BN
18	P031	Kuala Krai	63,221	86.6	94.0	2043	PAS
19	P013	Sik	46,874	90.0	92.7	2807	BN
20	P040	Kemaman	92,087	87.2	92.7	12,306	BN

Sumber: SPR 2013a, *Berita Harian* 7 Mei 2013.

Pola Pengundian Etnik Melayu Berdasarkan Negeri

Jika dilihat kepada komposisi pengundi Melayu di negeri-negeri Semenanjung Malaysia, Terengganu mempunyai komposisi pengundi Melayu paling ramai di negara ini iaitu 95.87 peratus (602,714 orang pemilih Melayu), diikuti Kelantan (94.46 peratus; 853,609 orang pemilih Melayu), Perlis (84.14 peratus; 113,313 orang pemilih Melayu), Kedah (76.18 peratus; 778,709 orang pemilih Melayu), Pahang (69.73 peratus; 505,665 orang pemilih Melayu), Melaka (58.04 peratus; 252,172 orang pemilih Melayu), Johor (53.23 peratus; 838,871 orang pemilih Melayu), Negeri Sembilan (52.59 peratus; 286,657 orang pemilih Melayu), Selangor (50.21 peratus; 1,007,612 orang pemilih Melayu), Perak (48.30 peratus; 673,975 orang pemilih Melayu), Pulau Pinang (34.76 peratus; 289,644 orang pemilih Melayu), Sarawak (19.70 peratus; 209,528 orang pemilih Melayu) dan Sabah (14.80 peratus; 145,647 orang pemilih Melayu) (http://mstar.com.my/berita/cerita.asp?file=/2013/4/3/mstar_berita/20130401193627&sec=mstar_berita). Dengan menggunakan model statistik regresi mengikut negeri, BN memperoleh 62.0 peratus undi daripada etnik Melayu di Selangor dan Kuala Lumpur, 62.4 peratus di Pulau Pinang, 81.8 peratus di Negeri Sembilan dan Melaka, 63.0 peratus di Perak, 56.7 peratus di Kedah, 84.1 peratus di Johor, 53.2 peratus di Terengganu, dan 46.7 peratus di Kelantan dengan 63.3 peratus undi purata etnik Melayu kepada BN di Semenanjung Malaysia.

Bagi pola pengundian etnik Melayu berdasarkan negeri, didapati negeri yang mempunyai pengundi Melayu paling ramai ialah Terengganu (96 peratus) diikuti Kelantan (95 peratus). Kelantan jelas dikuasai oleh pakatan parti-parti pembangkang iaitu PAS dan PKR iaitu 33 kerusi untuk PAS dan PKR berbanding BN iaitu 12 kerusi DUN manakala Terengganu mempunyai penguasaan kerusi DUN majoriti Melayu yang seimbang (BN 17 kerusi berbanding PAS/PKR 15) meskipun Kerajaan Terengganu diterajui BN/UMNO. Jika dilihat kepada lokasi geografi kedua-dua negeri ini, di Kelantan, BN menguasai kawasan-kawasan DUN majoriti etnik Melayu luar bandar iaitu Nenggiri, Paloh, Galas, Kuala Balah, Bukit Bunga, Air Lanas, Dabong, Gual Ipoh, Kok Lanas dan Pengkalan Kubor manakala PAS menang di kawasan etnik Melayu separa bandar dan bandar. Begitu juga di Terengganu, BN terus unggul di kawasan DUN majoriti etnik Melayu luar bandar iaitu di DUN Hulu Besut, Kuala Besut, Telemung, Ajil, Kuala Berang, Pengkalan Berangan, Bukit Besi, Kemasik, Kijal dan Air Putih manakala PAS menguasai hampir kesemua DUN majoriti etnik Melayu bandar dan sebahagian besar DUN di pinggir bandar. Di negeri Kedah yang mempunyai pengundi Melayu 76 peratus, BN juga menguasai sebahagian besar kawasan DUN majoriti etnik Melayu luar bandar iaitu Pedu, Kuala Nerang, Ayer Hitam, Kota Siputeh, Sungai Tiang, Belantek, Jeneri, Bayu, Kupang, Bukit Kayu Hitam, Bukit Lada, Pantai Merdeka dan Guar Chempedak. PAS dan PKR pula menguasai kawasan DUN majoriti etnik Melayu kawasan bandar dan sebahagian kecil DUN etnik Melayu luar bandar iaitu di Tokai, Anak Bukit, Pengkalan Kundor, Sungai Limau, Kuala Ketil dan Bukit Pinang. Bagi negeri yang terletak di bahagian selatan Semenanjung iaitu Johor, Melaka dan Negeri Sembilan, kesemua

DUN majoriti etnik Melayu dalam lokasi bandar dan luar bandar dikuasai BN/UMNO seterusnya kekal sebagai negeri 'kubu kuat' UMNO/BN yang sukar digugat oleh parti-parti pembangkang. Di Perak, Perlis, Selangor dan Pahang juga, kawasan majoriti etnik Melayu luar bandar dan separa bandar turut dikuasai BN/UMNO, melainkan kawasan-kawasan DUN yang mempunyai ramai pengundi Cina (termasuk kawasan bersifat campuran) dan sebahagian kecil kawasan DUN luar bandar etnik Melayu yang merupakan kubu kuat parti pembangkang serta protes pengundi Melayu terhadap calon BN dan isu lokal yang gagal diselesaikan pemimpin BN yang terus dikuasai parti-parti pakatan pembangkang sejak PRU 2008 hinggalah PRU 2013.

Pola Pengundian Etnik Melayu Berdasarkan Lokasi Geografi (bandar-luar bandar)

Dalam konteks kawasan Parlimen yang berdasarkan lokasi bandar dan luar bandar, pola pengundian antara kawasan bandar dan luar bandar adalah berbeza. Secara umumnya, pola pengundian di kawasan bandar lebih cenderung kepada parti-parti dalam Pakatan Rakyat iaitu PAS, PKR dan DAP. Namun begitu, pola pengundian di kawasan luar bandar adalah berbeza dan lebih memihak kepada Barisan Nasional. Kawasan Parlimen majoriti Melayu yang terletak dalam kawasan bandar merangkumi Parlimen Kuala Terengganu, Kota Bharu, Shah Alam, Kuantan, Alor Setar dan Gombak manakala kawasan Parlimen majoriti Melayu yang terletak di kawasan luar bandar merangkumi Parlimen Hulu Terengganu, Gua Musang, Sik, Baling, Grik, Lenggong, Pengerang, Kota Tinggi, Pagoh, Hulu Selangor, Lipis dan Jerantut.

Pola pengundian di kawasan bandar lebih memihak kepada parti-parti dalam Pakatan Rakyat disebabkan oleh beberapa faktor utama. Sumber maklumat politik yang lebih pelbagai dan maklumat alternatif daripada internet di kawasan bandar memberi kelebihan kepada parti-parti dalam Pakatan Rakyat seterusnya merupakan faktor utama masyarakat bandar memilih parti-parti dalam Pakatan Rakyat. Hal ini kerana masyarakat di bandar lebih celik IT dan berfikiran terbuka di samping ramai pengundi bukan Melayu (Cina) berbanding masyarakat di kawasan luar bandar yang hanya merujuk maklumat media arus perdana seperti media cetak (Utusan Malaysia dan Berita Harian) dan media elektronik (TV1, TV2 dan TV3). Sumber maklumat politik masyarakat bandar tidak terhad kepada sumber maklumat media cetak semata-mata namun turut juga merangkumi sumber dari media sosial seperti *facebook*, *twitter*, *blog*, *email* dan sebagainya. Di bandar, kemudahan wifi percuma memudahkan masyarakat mengakses maklumat politik melalui hujung jari.

Selain itu, faktor lain yang menyebabkan pola pengundian masyarakat bandar lebih cenderung kepada parti-parti dalam Pakatan Rakyat ialah kerana segala kemudahan asas telah tersedia di bandar, cuma perlu diselenggara dengan baik sahaja. Di bandar-bandar, telah banyak kemudahan yang disediakan oleh Kerajaan yang merangkumi pasar raya, kawasan riadah, peluang pekerjaan, kemudahan *wifi* dan kemudahan pendidikan. Kesemua kemudahan yang telah tersedia ada menyebabkan pengundi lebih cenderung memihak kepada calon parti-parti dalam Pakatan Rakyat dalam PRU-13.

Pola pengundian kawasan bandar di kawasan Melayu juga berkait rapat dengan tempas pola pengundian di peringkat nasional. Hal ini kerana pola pengundian di bandar-bandar utama negara dilihat lebih cenderung kepada parti-parti dalam Pakatan Rakyat. Pada PRU-13, negara memperlihatkan wujudnya "tsunami bandar" apabila 12 buah kawasan bandar-bandar utama seluruh Malaysia ditawan oleh Pakatan Rakyat manakala hanya dua kawasan bandar yang berjaya ditawan oleh BN iaitu di Johor Bahru dan Kangar. Keadaan ini disebabkan oleh sumber maklumat politik dan isu semasa yang luas dan pelbagai di kawasan bandar serta 'harapan

demokrasi' pengundi bandar yang ingin melihat satu pemerintahan yang adil, telus, tidak menyeleweng serta anti rasuah dan anti penyalahgunaan kuasa dan juga inginkan hak mereka untuk bersuara dan memberi pandangan terutamanya melalui media sosial yang lebih luas dan bebas. Oleh itu, bukan sesuatu yang pelik sekiranya kawasan bandar di seluruh negara juga mendapat tempias "tsunami bandar" tersebut.

Di luar bandar, pola pengundian masyarakat lebih cenderung kepada BN. Antara faktor utama pola pengundian masyarakat luar bandar yang lebih cenderung kepada BN ialah kerana faktor bantuan rakyat oleh Kerajaan Persekutuan. Bantuan kepada rakyat yang diinspirasikan oleh YAB Perdana Menteri iaitu Bantuan Rakyat 1Malaysia (BR1M) dilihat mampu meraih sokongan pengundi kawasan luar bandar. Hal ini kerana bantuan BR1M sebanyak RM500 nilainya dianggap cukup besar oleh penduduk kawasan luar bandar. Tambahan lagi bagi penduduk di kawasan luar bandar, nilai wang BR1M tersebut cukup tinggi kerana kos hidup masyarakat yang masih rendah. Kemerosotan undi bagi parti-parti dalam Pakatan Rakyat di kerusi-kerusi majoriti Melayu luar bandar membuktikan bahawa pelaksanaan BR1M sangat berkesan untuk menarik undi seterusnya memberi kelebihan kepada BN.

Pola pengundian masyarakat luar bandar yang memihak kepada BN dilihat berdasarkan faktor keperluan sosioekonomi dan pembangunan setempat (politik pembangunan) atau 'harapan pembangunan'. Pengundi di kawasan luar bandar memilih BN kerana mahukan pembangunan yang mana pembangunan yang wujud akan menyediakan sumber pendapatan dan kemudahan kepada masyarakat. Justeru, pengundi memilih untuk mengundi BN agar pembangunan dapat dilaksanakan secara berterusan untuk kesejahteraan masyarakat.

Pola Pengundian Etnik Melayu Berdasarkan Skim Pembangunan Tanah oleh Kerajaan Persekutuan (FELDA)

Kawasan skim pembangunan tanah oleh Kerajaan iaitu di kawasan FELDA di kesemua kawasan yang mempunyai pengundi majoriti peneroka Melayu seperti di Parlimen Kota Tinggi (FELDA Bukit Easter, Bukit Waha, Simpang Waha, Bukit Aping Timur, Bukit Aping Barat, Lok Heng Timur, Lok Heng Barat, Tenggaroh Selatan, Pasak, Air Tawar 2 dan 3), Pengerang (Air Tawar 1, 4 dan 5, Semenchu, Sungai Mas, Papan Timur, Adela, Sening, Tunggal, Kledang), Sembrong (Kahang Barat, Kahang Timur, Ulu Dengar, Ulu Pengeli, Bukit Tongkat, Ulu Belitong), Tenggara (Pengeli Timur, Sungai Sibol, Linggiu, Pasir Raja, Bukit Besar, Sungai Sayong dan Bukit Ramun), Mersing (Endau, Tenggaroh 1 hingga 7, Tenggaroh Timur 1 dan 2 dan Nitar 1 dan 2), Sekijang (Pemanis 1 dan 2, Medoi, Kemelah dan Redong), Kemaman (Kerteh 5 dan 6, Neram 1 dan 2, Cherul 1 dan 2 dan Seberang Tayor), Hulu Terengganu (Bukit Bading, Tersat, Mengkawang dan Jerangau Barat), Pekan (Chini 1 hingga 5 dan Chini Timur 1 hingga 3), Bentong (Lurah Bilut, Mempaga 1 hingga 3, Sertik, Kemasul, Chemomoi dan Sungai Kemahal), Kuala Krau (Jenderak Utara dan Selatan, Jengka 11, Jengka 14 hingga 23), Jerantut (Sungai Petang 1, Padang Piol, Kota Gelanggi 1 hingga 4, Sungai Tekam, Jengka 8 hingga 10, Jengka 12, 13 dan 24, Lepar Utara 3 dan Sungai Tekam Utara), Paya Besar (Bukit Sagu 1 hingga 3, Bukit Kuantan, Bukit Goh, Lepar Utara 1, 2 dan 4 dan Lepar Hilir 1 hingga 4), Rompin (Keratong 1 hingga 10, Selanchar 1 hingga 5 dan Selendang 1 dan 2), Jelevu (Titi, Pasoh 1 hingga 4, Lui Barat, Lui Muda, Lui Selatan 1 dan 2, Lui Timur dan Sungai Lui) dan Jempol (Raja Alias 1 hingga 4, Serting Hilir 1 hingga 7, Palong 1 hingga 16 dan Bukit Rokan Barat) yang mempunyai Daerah Mengundi FELDA tersebut jelas dikuasai oleh BN.

Bersesuaian dengan adanya daerah-daerah mengundi kawasan FELDA di kawasan-kawasan DUN yang dinyatakan yang didominasi pengundi Melayu sebagai *fixed deposit* kepada UMNO/BN, pengundi di kawasan tersebut menyatakan kesetiaan mereka serta memberi sokongan padu dengan mengundi BN lantaran jasa pihak Kerajaan Pusat (BN) yang memilih dan 'merestui' mereka untuk menyertai skim pembangunan tanah luar bandar tersebut seterusnya mengurniakan bantuan seperti bantuan benih, baja, racun, bonus Hari Raya Aidilfitri (RM 400 one off setahun), duit 'durian runtuh' RM 15,000 setiap isi rumah (ketua isi rumah, isteri dan seorang anak), saham FGVH 800 unit setiap peneroka (skim pinjaman dengan bank), Tabung Program Tanam Semula (PTS), perumahan untuk generasi kedua, peruntukan (RM1,000) untuk kemasukan anak-anak peneroka ke IPTA (pinjaman kewangan sepanjang pengajian), kursus-kursus kemahiran untuk generasi kedua FELDA, bantuan untuk menaik taraf rumah peneroka yang usang, Program tanaman hijau serta program keusahawanan, memberi dividen kepada pengundi/peneroka, bantuan serta dengan kebenaran menduduki tanah oleh pihak Kerajaan Negeri (BN) di kawasan berkenaan.

Justeru, wujud konsep *patron-client* iaitu politik penaung (UMNO/BN) melalui Kerajaan dan politik dinaung (pengundi Melayu) di kawasan-kawasan terbabit. Keadaan ini mewujudkan satu fenomena dimana parti politik melalui kuasa yang diperolehi dengan membentuk Kerajaan memberikan sesuatu/manfaat kepada pengundi seterusnya sebagai balasan, rakyat menyokong dengan tidak berbelah bagi kepada pihak yang memberi manfaat kepada mereka tersebut. Situasi inilah yang mewujudkan pengukuhan 'hegemoni' politik UMNO terhadap sentimen politik orang Melayu di kawasan ini yang sejak zaman berzaman terus menyokong dan bersama UMNO terutamanya bagi golongan tua dan yang mendapat budi dan jasa daripada UMNO.

Pola Pengundian Etnik Melayu Mengikut Parti

Terdapat juga pola pengundian berdasarkan identifikasi parti yang bertanding. Identifikasi parti merupakan hubungan taat setia yang berterusan terhadap sesebuah parti sehingga pengundi mengidentifikasikan dirinya dengan parti berkenaan walaupun ia mungkin tidak pernah menjadi ahli parti yang disokong itu. Sikap mengsosialisasikan diri dengan sesebuah parti ini terbina oleh beberapa faktor, antaranya adalah peranan yang dimainkan oleh keluarga dan persekitaran sosial seseorang. Unsur imej dan rasa lebih hampir dengan sesebuah parti politik akan membentuk sikap identifikasi parti dan seterusnya mempengaruhi corak perlakuan pengundi. Ketaatan politik terhadap sesebuah parti banyak ditentukan oleh persekitaran seseorang itu dibesarkan dan dididik. Proses pendidikan ini akan mengakibatkan terbinanya imej-imej tertentu di dalam minda seseorang individu dan imej-imej ini akan dikaitkan dengan institusi dan parti-parti politik tertentu. Dalam konteks ini, imej sesebuah parti lebih mempengaruhi sikap terhadap parti dan penentuan pilihan mengundi berbanding dengan dasar yang dibawa oleh parti berkenaan.

Bagi BN di negeri Terengganu sebagai negeri yang mempunyai pengundi etnik Melayu teramai di negara ini, parti ini terus memenangi kawasan tradisi atau kubu kuat mereka seperti di Ajil, Bukit Besi, Langkap, Kemasik, Seberang Takir, Telemung, Batu Rakit dan Kampung Raja meskipun diletakkan calon baru dan kurang dikenali penduduk setempat. Justeru pengundi di kedua-dua kawasan tersebut memilih 'warna' atau parti kerana kesetiaan dan identifikasi parti mereka yang kukuh dan kekuatan fahaman ideologi mereka terhadap 'Melayu' dan perpaduan yang dibawa oleh BN. Di kawasan DUN Telemung, Kijal, Kemasik, Seberang Takir, Hulu Besut dan Air Putih, kemenangan BN semakin kukuh kerana calon yang ditampilkan merupakan

penyandang pada PRU sebelumnya (2008) dan telah terbukti dari segi pengalaman sebagai wakil rakyat serta telah dikenali penyokong melalui aktiviti-aktiviti kemasyarakatan yang dianjurkan sepanjang menjadi ADUN di kawasan masing-masing. Di DUN Telemung, BN menang dengan majoriti yang tertinggi di Malaysia bagi kerusi DUN iaitu dengan majoriti 6864 undi. Sebagai contohnya dalam DUN Telemung dapat dilihat pada Jadual 2, keputusan PRU 2013 bagi Daerah Mengundi Kuala Telemung Utara, DUN Telemung, Hulu Terengganu.

JADUAL 2: Pola Pengundian Etnik Melayu di Kawasan Kubu Kuat UMNO/BN (Identifikasi Parti)
Mengikut Saluran Mengundi di Daerah Mengundi Kuala Telemung Utara,
DUN Telemung, Hulu Terengganu

Daerah Mengundi	Saluran	DUN Telemung	
		BN	PKR
Kuala Telemung Utara	1	266	70
	2	357	100
	3	323	102
	4	334	108

Sumber: SPR 2013b - Score Sheet keputusan Pilihan Raya Umum 2013 bagi kawasan Daerah Mengundi Kuala Telemung Utara, DUN Telemung, Hulu Terengganu, Terengganu.

Di negeri Kelantan, bagi kawasan daerah mengundi Kadok, Ketereh dan Kedai Kok Lanas, pola pengundian berdasarkan parti berlaku apabila pengundi memilih PAS untuk DUN tetapi memilih BN untuk Parlimen. Keadaan ini berlaku kerana ketiadaan jentera pilihan raya PKR di peringkat cawangan, inginkan calon PAS yang bertanding di kerusi Parlimen tersebut serta kerana wujud 'sabotaj' kerana tidak puashati terhadap tahap kepimpinan PKR pada penggal lalu menyebabkan ahli PAS bertindak memilih calon BN untuk Parlimen. Faktor lain yang turut menyokong pemilihan calon BN, Tan Sri Annuar Musa sebagai Ahli Parlimen Ketereh ialah kerana ketokohan beliau yang sentiasa turun padang dan mesra rakyat. Rakyat sememangnya mahukan calon yang sentiasa turun padang dan senang untuk berjumpa. Beliau juga berpengalaman menjadi wakil rakyat sebagai ahli Parlimen Peringat (1995-1999) dan sebagai ADUN Kok Lanas (2004-2008) (Lihat Jadual 3).

JADUAL 3: Pola Pengundian Etnik Melayu Mengikut Parti

Nama Daerah Mengundi	Saluran	DUN		Parlimen	
		BN	PR	BN	PR
Kadok	3	149	350	216	283
Ketereh	5	192	321	236	276
Kedai Kok Lanas	4	211	361	255	314

Sumber: SPR 2013c - Score Sheet keputusan Pilihan Raya Umum 2013 bagi kawasan Daerah Mengundi Kadok, Ketereh dan Kedai Kok Lanas, Parlimen Ketereh, Kelantan.

Pola Pengundian Etnik Melayu Mengikut Kelas

Jika dilihat kepada pola pengundian mengikut kelas, didapati kawasan yang mempunyai majoriti pengundi Melayu kelas atasan atau golongan kaya dan pertengahan/berpendidikan tinggi menyokong parti-parti dalam Pakatan Rakyat sama ada PKR mahupun PAS seperti di Parlimen Kuala Terengganu, Kota Bharu, Shah Alam, Gombak, Pandan, Petaling Jaya Selatan, Serdang, Ampang, Bandar Tun Razak, Segambut, Lembah Pantai, Kelana Jaya dan Subang. Sebaliknya

pengundi Melayu kelas pekerja dan berpendapatan rendah terutamanya di kawasan pinggir dan luar bandar pula menyokong BN seperti di Parlimen Titiwangsa, Sabak Bernam, Tanjung Karang, Sungai Besar, Maran, Paya Besar, Sik, Baling, Pendang, Grik, Larut, Lenggong dan Padang Rengas.

Golongan elit yang mempunyai tahap pendidikan yang tinggi dan berpendapatan agak mewah yang menyokong parti-parti dalam Pakatan Rakyat sama ada PKR mahupun PAS tidak mengharapkan bantuan daripada Kerajaan dan boleh dikatakan mempunyai kehidupan yang 'berdikari'. Mereka gemar berdiskusi sesama sendiri mengenai keadaan politik negara secara terbuka dan rasional serta berlandaskan kepada nilai moral dan fakta atau kebenaran. Golongan ini mempunyai pemikiran yang liberal dan menggemari budaya 'perbincangan yang segar' tanpa dikongkong oleh media-media kawalan pemerintah. Mereka juga mempunyai pendirian yang menyokong hak untuk bersuara, berpersatuan dan berhimpun secara aman. Justeru, platform politik yang sesuai dengan jiwa golongan ini ialah parti-parti pembangkang yang sememangnya menjadikan forum, ceramah dan diskusi serta dialog sebagai platform untuk menyuarakan dan menjelaskan pandangan serta mendengar cadangan daripada semua pihak untuk kebaikan bersama.

Golongan ini juga lebih berminat membincangkan isu-isu nasional iaitu isu rasuah PKFZ, skandal seks, keadilan dan ketelusan, kematian Teoh Beng Hock dan Kugan, keceluparan Datuk Zulkifli Nordin terhadap agama Hindu, debat manifesto BN-PR, isu pengagihan ekonomi, isu kaum Cina yang dianggap sebagai 'pendatang' dan 'warganegara kelas kedua', isu ketelusan SPR, isu kredibiliti polis dan SPRM dan isu kredibiliti pemimpin. Kesemua isu tersebut merupakan 'politik sivil' dan melibatkan nilai moral, integriti, keadilan, keharmonian dan anti korupsi. Isu-isu ini menjadi pertimbangan pengundi terutamanya golongan muda, golongan elit dan pertengahan untuk menyokong parti-parti Pakatan Pembangkang sama ada PKR mahupun PAS.

Golongan elit dan pertengahan juga mempunyai akses media dan sumber maklumat politik yang luas. Bagi mereka, media arus perdana yang dilihat 'berat sebelah' dan tidak adil juga telah menyebabkan pengundi terutamanya golongan muda dan atas pagar telah 'meluat' dengan media kawalan Kerajaan BN tersebut. Ini kerana, media arus perdana hanya memberi liputan berita kepada BN terutama mengenai penerangan manifesto dan pemberitahuan tentang projek-projek pembangunan. Jika dilihat sepanjang tempoh berkempen yang diadakan semasa PRU ke-13, liputan stesen radio dan TV milik RTM yang menguruskan TV1 dan TV2 serta puluhan stesen radio lebih banyak menghebahkan kegiatan Perdana Menteri, Timbalan Perdana Menteri dan para menteri. Kegiatan parti pembangkang tidak langsung diberikan kecuali dengan tujuan untuk meletakkan mereka dalam konteks yang negatif. Akibat daripada 'meluat' dengan pemberitaan tersebut menyebabkan mereka telah mengakses maklumat terutamanya yang berkaitan dengan politik melalui media alternatif iaitu internet/blog dan media sosial seperti *facebook*, *twitter*, *youtube*, *email*, *yahoo messenger* dan juga SMS yang seperti sedia maklum maklumatnya didominasi oleh sumber daripada Pakatan Rakyat.

Mereka juga lebih cenderung untuk menilai aspek integriti, moral, hak asasi, keselamatan sosial dan demokrasi dalam konteks yang lebih luas. Mereka melihat bahawa membawa pembangunan adalah tugas asas bagi sesebuah kerajaan yang dilantik. Ia umpama kewajipan bapa memberikan nafkah kepada keluarganya. Justeru, penilaian rakyat hari ini adalah fokus kepada menilai bagaimana 'kek ekonomi' negara diagihkan secara telus dan adil. Rakyat sedia mempersoalkan integriti kerajaan dan wakil rakyat yang dipilih. Mereka sedia untuk menolak secara total mana-mana parti atau calon yang dilihat mempunyai skandal rasuah, salah guna

kuasa, penyelewengan dan tidak bermoral. Semua ini sudah menjadi penilaian asas pengundi yang semakin kritis terhadap hal yang berkaitan dengan integriti.

Selama ini sebahagian besar daripada proses pembinaan negara diasaskan melalui 'kontrak sosial'. Kontrak sosial yang diwujudkan sejak negara mencapai kemerdekaan kini mula dilihat oleh sebahagian besar generasi muda berpendidikan sebagai sesuatu yang tidak relevan lagi. Hak keistimewaan Melayu mula dipertikaikan dan perkara ini dibincang dengan begitu meluas di dalam 'media siber' iaitu di laman web dan blog. Dasar Ekonomi Baru (DEB) dikritik bukan kerana ia tidak mengandungi kebaikan. Sebaliknya, generasi muda dan golongan pertengahan kini sudah mula menilai impak pelaksanaannya yang dikatakan menyimpang, diselewengkan dan penuh 'ketirisan' sehingga menyebabkan DEB tidak mencapai matlamat sepenuhnya dan hanya berlegar di kalangan kelompok tertentu. Justeru, serangan terhadap DEB yang banyak dilakukan di dalam 'media siber' dan ceramah politik pembangkang banyak menyumbang kepada perubahan sikap dan pemikiran sebilangan besar pengundi kali ini.

Golongan elit dan pertengahan juga mula tertarik dengan agenda 'politik sivil' yang dipromosikan oleh parti pembangkang. Agenda politik sivil lebih menekankan perbincangan yang lebih terbuka mengenai demokrasi, hak asasi, pendidikan, kesihatan, keselamatan sosial, alam sekitar dan wanita. Politik sivil menentang keras segala bentuk akta yang dianggap bercanggah dengan amalan demokrasi dan hak asasi manusia. Isu sosial dan ekonomi yang melingkari kaum tertentu diperjuangkan sepenuhnya oleh kumpulan tertentu yang disokong oleh parti pembangkang. Politik sivil diperjuangkan dengan hebatnya melalui media siber. Ramai pengendali blog (blogger), khususnya di kalangan mereka yang berpendidikan tinggi membincangkan perkara yang berkaitan dengan politik sivil secara meluas dan terbuka. Perjuangan politik sivil ini banyak mempengaruhi minda rakyat, khususnya di kawasan bandar dan generasi berpendidikan di luar bandar.

Media siber digunakan sepenuhnya oleh parti pembangkang untuk berdepan dengan media konvensional yang dilihat lebih berpihak kepada kerajaan BN. Media siber mengubah kaedah berkempen seperti ditunjukkan dalam PRU 2008 dan PRU 2013. Selama ini kaedah berkempen secara konvensional seperti perang poster memainkan peranan yang cukup besar dalam mempengaruhi pengundi. Keadaan ini nampaknya sudah berubah. Penguasaan media perdana oleh satu pihak saja juga menimbulkan rasa tidak puas hati sebilangan besar rakyat yang semakin kritis pemikiran mereka. Mereka melihat media perdana berlaku tidak adil kepada parti pembangkang. Apapun, agak sukar untuk mengukur sejauh mana perubahan pemikiran pengundi benar-benar berlaku kerana ada banyak lagi persoalan dan teka-teki yang perlu diperhalusi. Kini, sudah muncul kelompok generasi muda yang berpendidikan menjadi ejen yang aktif kepada perjuangan 'politik sivil', sekaligus mendokong perjuangan parti pembangkang. Di pihak rakyat pula, mereka semakin terpacu untuk lebih bersikap kritis dan terbuka dalam menilai calon dan parti yang bertanding dalam pilihan raya. Oleh itu, keputusan PRU-13 melebarkan lagi masalah dan cabaran yang akan dihadapi orang Melayu, khususnya dalam konteks mempertahankan 'kelangsungan politik' Melayu yang semakin terhakis.

Bagi golongan pekerja bawahan dan golongan Melayu berpendapatan rendah, yang mendapat bantuan daripada agensi-agensi Kerajaan Pusat/BN sama ada dalam bentuk kewangan, modal perniagaan dan juga pemilikan rumah, mereka adalah penyokong kuat BN. Antara faktor lokal atau setempat yang menjadi kemenangan BN di kawasan majoriti kelas pekerja dan berpendapatan rendah ialah program pembangunan fizikal dan kemasyarakatan yang dianjurkan oleh pemimpin BN melalui platform jentera Kerajaan. Sebagai contohnya di kawasan Parlimen Lembah Pantai, Kuala Lumpur, jasa pemimpin BN dalam menyediakan perumahan mampu milik

kepada pengundi terutamanya Program Perumahan Rakyat (PPR), kerja-kerja mengecat bangunan perumahan flat di sekitar Lembah Pantai, penyelenggaraan kemudahan awam dan sistem perparitan yang teratur oleh DBKL menjadi bukti yang realistik oleh pengundi Melayu kelas pekerja dan berpendapatan rendah di kawasan berkenaan untuk menyokong BN. Kerja keras dan agresif oleh pemimpin lama BN yang juga Penyelaras BN Parlimen Lembah Pantai (Dato' Seri Raja Nong Chik) dalam memajukan kawasan Parlimen Lembah Pantai menjadi bualan dan ingatan pengundi terutamanya penghuni perumahan PPR dan perkampungan tradisi Melayu di sekitar Lembah Pantai. Keadaan sedemikian dianggap 'jasa' yang perlu dibalas oleh pengundi yang berkenaan seterusnya diterjemahkan melalui undi dalam PRU 2013 baru-baru ini di kawasan-kawasan Daerah Mengundi Bukit Bangsar, Kampong Haji Abdullah Hukom, Bukit Kerinchi, Pantai Dalam, Kampong Pantai Halt, Taman Bukit Angkasa dan Pantai Hill Park.

Faktor nasional yang dilihat mempengaruhi sokongan pengundi Melayu yang berpendapatan rendah di Lembah Pantai kepada BN ialah keamanan, kestabilan dan kemajuan yang diperjuangkan BN oleh Perdana Menteri (Dato' Mohd Najib Tun Abdul Razak). Pengundi terutamanya daripada etnik Melayu berdiri teguh di belakang PM dan UMNO dan percaya hanya UMNO yang dapat mempertahankan legasi Melayu di kawasan tradisi Melayu bandar di barat daya Kuala Lumpur ini. Pengundi Melayu kelas pekerja dan berpendapatan rendah ini juga tidak inginkan kepada kekecohan ataupun huru-hara seperti 'Arab Spring' kerana keadaan itu hanya merugikan rakyat dan negara. BN menghormati undang-undang serta proses pilihan raya. Penduduk Kuala Lumpur khususnya pengundi Melayu dalam Parlimen Lembah Pantai tidak mungkin terpengaruh dengan perbuatan khianat serta tidak bertanggungjawab tersebut.

Pola Pengundian Secara Keseluruhan

Secara keseluruhannya didapati BN terus menguasai kawasan Melayu luar bandar dan pengundi Melayu kelas pekerja namun pola tersebut berbeza mengikut lokasi negeri. Pakatan parti pembangkang berpengaruh di kawasan Melayu bandar dan pengundi Melayu kelas atasan dan pertengahan/berpendidikan tinggi. Kedua-dua keadaan sedemikian (penguasaan BN dan pakatan parti pembangkang di kawasan dan kelas yang berbeza) disebabkan oleh sumber maklumat politik, keadaan ekonomi individu, politik pembangunan, faktor isu, kepemimpinan, ideologi politik, faktor sejarah dan juga faktor sosiologi seperti kekeluargaan, umur, jantina, tahap pendidikan, pendapatan, etnik, agama dan kelas. Justeru pola pengundian etnik Melayu juga dapat dikaitkan dengan tiga pendekatan yang digunakan dalam mengkaji tingkah laku mengundi iaitu pendekatan sosiologikal, pendekatan identifikasi parti dan pendekatan pilihan rasional.

SENTIMEN DAN SOKONGAN PENGUNDI MELAYU KEPADA UMNO BERDASARKAN NEGERI-NEGERI TERPILIH

Sentimen pengundi Melayu dalam menyokong calon-calon UMNO/BN dalam PRU 2013 di kawasan perkampungan tradisi Melayu dan petempatan FELDA di negeri-negeri Johor, Melaka, Negeri Sembilan, Pahang, Perak, Kedah, Perlis, Perak, Terengganu, Selangor dan Kelantan dipengaruhi oleh dasar perjuangan UMNO yang memperjuangkan kemajuan orang Melayu di samping mempertahankan hak istimewa orang Melayu dalam Perlembagaan Persekutuan. Bagi mereka, hanya UMNO yang boleh diharap dapat memajukan nasib orang Melayu kerana dasar perjuangan UMNO adalah jelas dalam 9 teras perjuangan UMNO yang telah dinyatakan dalam subtopik sebelum ini. Dalam kes klasik di negeri Johor, hampir 84 peratus pengundi Melayu di

negeri tersebut memberi sokongan penuh kepada calon UMNO/BN. Keadaan ini dipengaruhi oleh jolokan negeri Johor sebagai 'kubu terkuat' UMNO di Semenanjung Malaysia. Sentimen ini juga dikukuhkan lagi dengan Johor sebagai negeri 'kelahiran' UMNO iaitu di Istana Johor, Johor Bahru. Bagi mereka juga, Kerajaan Johor yang diterajui UMNO juga telah melaksanakan tuntutan agama Islam iaitu dengan mewajibkan pelajar-pelajar sekolah di negeri ini mengikuti pengajian sekolah agama selepas waktu petang, oleh itu tiada sebab untuk mereka menyokong/mengundi parti selain UMNO/BN di negeri Johor ini. Kekuatan UMNO juga terus kental apabila dikukuhkan lagi dengan lokasi geografi perkampungan tradisi Melayu di kawasan pedalaman yang masih memerlukan pembangunan dengan meneruskan kesinambungan pemerintahan BN yang berpengalaman dalam memacu pembangunan fizikal di kawasan mereka.

Bagi negeri Melaka pula, pengundi Melayu di negeri ini mempunyai sentimen dan pengaruh 'keMelayuan' yang lebih menebal berbanding orang Melayu di negeri-negeri lain kerana menurut lagendanya negeri ini merupakan negeri asal pahlawan Melayu yang terbilang iaitu 'Hang Tuah' yang terkenal dengan kata-kata keramat beliau 'Tak Melayu Hilang Di Dunia'. Justeru, platform politik tunjang orang Melayu iaitu UMNO menjadi wadah perjuangan dan sokongan tidak berbelah bahagi mereka sejak zaman berzaman dan ini terbukti apabila sehingga 82 peratus pengundi Melayu menyokong UMNO/BN dalam PRU 2013. Kesetiaan mereka kepada parti keramat orang Melayu ini tidak boleh dipertikaikan lagi dan sokongan ini diterjemahkan dalam setiap kali pilihan raya. Trek rekod pemerintahan BN/UMNO di negeri ini juga tidak boleh dinafikan lagi dengan pengalaman serta toleransi dalam memutuskan dasar pemerintahan Kerajaan Negeri yang ditunjangi UMNO ini. Keadaan sedemikian menyebabkan, tiada sebab bagi pengundi Melayu di Melaka untuk menyokong parti selain UMNO/BN. Sentimen keMelayuan dan trek rekod pemerintahan BN/UMNO di Melaka ini mengukuhkan pendirian dan perlakuan politik pengundi Melayu di Melaka dan menjadikan mereka sebagai pengundi 'tegar', 'setia' dan 'totok' UMNO/BN sejak pilihan raya umum pertama negara ini hinggalah sekarang.

Bagi negeri Pahang pula, sentimen pengundi Melayu dalam menyokong UMNO/BN di negeri ini pula dipengaruhi oleh pengaruh kepemimpinan nasional dimana negeri Pahang merupakan negeri Perdana Menteri sekarang iaitu Dato' Sri Mohd Najib Tun Hj Abdul Razak. Keadaan ini menjadikan pengundi di negeri Pahang dapat 'berbangga' kerana mempunyai pemimpin tertinggi yang berasal daripada negeri mereka seterusnya berharap agar kepemimpinan tertinggi tersebut dapat berbuat sesuatu untuk membawa pembangunan secara berterusan dan berkesinambungan di negeri/kawasan mereka.

Secara keseluruhannya, sebahagian besar pengundi etnik Melayu terus menyokong UMNO/BN ataupun berpaling arah daripada menyokong PAS/PKR kepada menyokong UMNO/BN kerana bagi mereka hanya UMNO yang dapat mempertahankan hak istimewa orang Melayu dan kedaulatan serta kesucian dan maruah agama Islam. Mereka khuatir dan bimbang serta curiga dengan PAS dan PKR atas platform Pakatan Rakyat yang memperjuangkan kesamarataan hak akan menjejaskan ketuanan Melayu dan Islam di negara ini. Sekiranya mereka (pengundi Melayu) mengundi atau memberi kuasa kepada kedua-dua parti (PAS dan PKR) yang dipimpin orang Melayu tersebut, maka dibimbangi bahawa hak keistimewaan orang Melayu dan kesucian agama Islam akan tergadai kerana terpaksa tunduk dengan kemahuan pengundi dan pemimpin bukan Melayu yang dilihat cuba mempersoalkan hak keistimewaan orang Melayu dan kedaulatan agama Islam melalui isu kuota dalam ekonomi dan perniagaan, isu pengurniaan hak milik tanah, pendidikan/biasiswa/kuota kemasukan ke IPTA dan peluang pekerjaan dalam sektor Kerajaan/awam, isu penggunaan nama Allah dan peruntukan kepada masjid dan sebagainya.

FAKTOR-FAKTOR PENGUNDI MELAYU MEMILIH UMNO/BN DALAM PRU-13

Terdapat beberapa faktor yang menyebabkan pengundi/orang Melayu masih memilih BN/UMNO dalam PRU-13 yang lalu. Faktor tersebut merupakan faktor dalaman parti (BN) dan juga luaran BN. Antara faktor dalaman parti ialah keyakinan rakyat kepada kepemimpinan Dato' Sri Mohd Najib sebagai Perdana Menteri dan juga Presiden UMNO. Sejak Dato' Sri Mohd Najib mengambil alih pemerintahan daripada Tun Abdullah Ahmad Badawi, banyak program tranformasi yang telah dilakukan oleh beliau. Antara tranformasi yang dilakukan oleh beliau yang membawa kemenangan BN khususnya di kawasan luar bandar/orang Melayu adalah melalui pemberian Bantuan Rakyat Satu Malaysia (BR1M). Walaupun pemberian BR1M itu hanya RM 500 bagi mereka yang berkeluarga dan RM 250 bagi yang bujang secara one off iaitu sekali setahun namun bagi mereka itu sudah cukup besar. Ini dapat dibuktikan dalam PRU-13 yang lalu iaitu beberapa kawasan Melayu di luar bandar menunjukkan peningkatan jumlah undi/majoriti, malahan juga BN berjaya merampas semula kawasan tersebut daripada parti-parti dalam Pakatan Rakyat. Dalam 'Aku Janji BN' yang bertemakan Menepati Janji Membawa Harapan telah menambah BR1M sehingga RM 1,200 untuk isi rumah dan RM 600 untuk bujang dengan bantuan secara tahunan dan ini telah berjaya menambat hati pengundi luar bandar untuk mengundi BN. Ini juga merupakan salah satu faktor terpenting untuk kawasan luar bandar terus memilih BN dalam PRU-13 yang lalu. Berikut (Jadual 4 dan 5) adalah beberapa kawasan Melayu di luar bandar yang mana majoriti BN meningkat dan BN merampas kembali kerusi daripada PR.

JADUAL 4: Jumlah Peningkatan Majoriti Undi Kawasan Luar Bandar Melayu yang dimenangi BN

Kawasan	Majoriti PRU-13	Majoriti PRU-12	Pertambahan Majoriti
P1 Padang Besar	7,426	5,348	2,078
P5 Jerlun	3,270	2,205	1,065
P30 Jeli	5,269	4,436	833
P69 Parit	4,497	2,873	1,624
P91 Rompin	15,114	10,679	4,435
P92 Sabak Bernam	1,644	1,335	309
P134 Masjid Tanah	16,200	12,235	3,965
P155 Tenggara	17,196	14,049	3,147

Sumber: *Berita Harian* 7 Mei 2013, *Utusan Malaysia* 7 Mei 2013, *Harian Metro* 7 Mei 2013 dan *Sinar Harian* 7 Mei 2013.

JADUAL 5: Kawasan Luar Bandar Melayu yang dirampas Kembali BN

Kawasan	Majoriti PRU-13	Majoriti PRU-12	Perubahan Majoriti
P7 Padang Terap	4,442	369 (PAS)	4,073
P13 Sik	2,807	481 (PAS)	2,326
P27 Tanah Merah	4,227	1,584 (PKR)	2,643
P29 Machang	805	1,460 (PKR)	-655
P58 Bagan Serai	1,140	3,413 (PKR)	-2,273

Sumber: *Berita Harian* 7 Mei 2013, *Utusan Malaysia* 7 Mei 2013, *Harian Metro* 7 Mei 2013 dan *Sinar Harian* 7 Mei 2013.

Dengan penyenaaraian *Felda Golden Ventures Holdings Sdn. Bhd.* di Bursa Saham Malaysia juga merupakan salah satu faktor BN terus diterima oleh masyarakat FELDA pada PRU-13 yang lalu. Peneroka melihat tohmahan serta pandangan Persatuan Anak Peneroka Felda Kebangsaan (ANAK) sebagai satu fitnah yang mahu merosakkan imej FELDA di mata masyarakat Malaysia. Bagi masyarakat FELDA melihat jasa BN kepada mereka terlalu tinggi dan untuk mengubah kerajaan mungkin merupakan satu yang mustahil. Mengikut SPR sebanyak 54 parlimen merupakan kawasan FELDA. Masyarakat FELDA menolak kerjasama antara PAS, PKR dan DAP yang mana bagi mereka kerjasama ini tidak kuat dan keyakinan mereka kepada BN tetap utuh berdasarkan pencapaian BN sejak mula ditubuhkan pada 1972 dan semenjak zaman pemerintahan Parti Perikatan lagi. Masyarakat FELDA juga menolak PR kerana mereka melabelkan masyarakat FELDA sebagai sebagai masyarakat yang kemaruk harta benda. Ini kerana bagi PR, masyarakat FELDA mudah dirasuah dengan wang seperti pemberian RM 15,000 berikutan penyenaaraian FELDA Global Ventures Holdings (FGVH) di Bursa Malaysia. Mereka diberi 3 fasa iaitu fasa pertama membabitkan RM5000 kepada peneroka diikuti fasa kedua RM5000 untuk isteri dan fasa ketiga RM5,000 untuk generasi kedua.

Selain itu, masyarakat FELDA menolak PR kerana beberapa permasalahan timbul dalam PR iaitu isu moral/akhlak. Antaranya penyebaran video seks Anwar Ibrahim, Ketua Umum PKR dan Setiausaha Agung PAS (Mustafa Ali). Imej PR jatuh berikutan dengan penyebaran dua video seks ini yang melambangkan pemimpin ini sebagai kaki zina dan gagal menunjukkan tingkahlaku yang baik serta gagal menonjolkan imej Islam di mata masyarakat melayu khususnya di FELDA. Menurut Presiden ANAK (Mazlan Aliman), walaupun cawangan PAS telah banyak ditubuhkan di kawasan FELDA tetapi usaha untuk menarik undi masyarakat FELDA kepada PAS khususnya agak sukar, terutama sekali dalam meraih undi golongan wanita di kawasan FELDA. Ini kerana mereka tidak terdedah kepada program ceramah politik tetapi lebih dipengaruhi oleh media BN dan program anjuran FELDA (*The Malaysia Insider* 12 Ogos 2013). Berikut adalah beberapa kawasan Melayu FELDA yang dimenangi oleh BN dalam PRU-13 yang lalu.

JADUAL 6: Sebahagian Kawasan-kawasan FELDA yang dimenangi BN Pada PRU-13 dengan Peningkatan Majoriti

Kawasan	Majoriti PRU-13	Majoriti PRU-12	Peningkatan Majoriti (BN)
P13 Sik	2,807	481 (PAS)	2,326
P18 Kulim-Bandar Baharu	2,069	1,849 (PKR)	220
P32 Gua Musang	8,413	4,394	4,019
P34 Setiu	7,943	7,232	711
P54 Grik	6,216	5,573	643
P81 Jerantut	4,532	1,946	2,586
P87 Kuala Krau	6,205	5,265	940
P94 Hulu Selangor	3,414	198 (PKR)	3,216
P154 Mersing	15,747	13,736	2,011
P156 Kota Tinggi	24,574	18,961	5,613
P157 Pengerang	22,508	MTB	22,508

Sumber: *Berita Harian* 7 Mei 2013, *Utusan Malaysia* 7 Mei 2013, *Harian Metro* 7 Mei 2013 dan *Sinar Harian* 7 Mei 2013.

Selain itu, faktor kepimpinan seseorang pemimpin itu juga mempengaruhi kemenangan BN dalam PRU-13 khususnya di kawasan etnik Melayu. Sebagai contoh, di kawasan yang

ditandingi oleh Perdana Menteri merangkap Presiden UMNO Dato' Sri Mohd Najib Razak menang di kawasan Parlimen Pekan dengan menewaskan calon PKR Mohd Fariz Musa. Krebiliti beliau sebagai Perdana Menteri telah menarik perhatian pengundi di Pekan untuk terus memberi sokongan kepada beliau di Pekan. Dalam kawasan ini sebanyak 88.11 peratus adalah pengundi Melayu, 2.25 peratus pengundi Cina, 0.92 peratus India manakala 8.72 peratus pula kaum-kaum lain. Di kawasan Parlimen Pagoh pula, memperlihatkan Timbalan Perdana Menteri yang juga Timbalan Presiden UMNO iaitu Tan Sri Muhyiddin Mohd Yassin menewaskan calon PAS (Mohd Rozali Ismail) dengan majoriti 12,842 undi. Ketokohan beliau sebagai *orang no. 2* kepimpinan negara telah menarik pengundi Melayu di Pagoh untuk menyokong BN/UMNO. Dalam kawasan ini sebanyak 64.79 peratus adalah pengundi Melayu, 30.84 peratus pengundi Cina, 3.87 peratus India manakala 0.5 peratus pula adalah kaum-kaum lain. Mengikut pengalaman sejarah pilihan raya di Malaysia belum lagi ada Perdana Menteri dan juga Timbalan Perdana Menteri tewas dalam pilihan raya di Malaysia.

Keadaan ini juga berlaku di Perak, apabila Naib Presiden UMNO yang juga Menteri Pertahanan ketika itu menang di Parlimen Bagan Datoh. Beliau yang dimaksudkan ialah Datuk Sri Dr. Ahmad Zahid Hamidi menang dengan majoriti 2108 undi. Walaupun kawasan ini hanya 56.56 peratus pengundi Melayu, pengaruh beliau sebagai Naib Presiden UMNO telah membantu kemenangan BN di kawasan ini. Situasi ini, juga berlaku di Parlimen Rembau, Negeri Sembilan, apabila Ketua Pemuda UMNO iaitu Khairy Jamaluddin Abu Bakar menang dengan majoriti 18,357 undi yang menjadikan beliau calon BN yang menang majoriti tertinggi di Negeri Sembilan. Ketokohan beliau sebagai Ketua Pemuda UMNO Malaysia, memberi kelebihan kepada beliau untuk terus menguasai kerusi Parlimen ini untuk penggal yang kedua. Di kawasan Rembau ini mempunyai, 70.4 peratus pengundi Melayu, 12.39 pengundi Cina, 16.39 peratus pengundi India dan kaum-kaum lain pula sebanyak 0.82 peratus. Selain daripada faktor jawatan dalam parti, ketokohan kepimpinan daripada luar parti juga mempengaruhi kemenangan calon BN di kawasan Melayu. Ini dapat dilihat seperti yang berlaku Parlimen Ketereh, Kelantan apabila Presiden Persatuan Bola Sepak Kelantan (KAFA) Tan Sri Annuar Musa berjaya merampas kembali kerusi ini daripada PKR. Beliau berjaya menewaskan calon PKR yang juga penyandang kerusi ini iaitu Abdul Aziz Abdul Kadir dengan majoriti 974 undi. Kawasan ini mempunyai 96.8 peratus pengundi berbangsa Melayu, 1.83 pengundi Cina, 0.1 peratus pengundi India dan kaum-kaum lain sebanyak 1.27 peratus. Pengundi di Ketereh melihat ketokohan beliau dalam memimpin KAFA yang membawa kembali era kegemilangan bola sepak Kelantan setelah memenangi tiga buah piala pada tahun lalu iaitu Liga Super, Piala FA dan Piala Malaysia. Rakyat di Ketereh berharap ketokohan dan kegemilangan beliau Presiden KAFA ini boleh dimajukan lagi sebagai wakil rakyat mereka agar Ketereh dapat membangun seperti perkembangan bola sepak negeri ini. Kemenangan Tan Sri Annuar Musa, ini lebih bersifat peribadi dan bukannya kepada semangat kepartian penduduk di Ketereh. Ketokohan beliau sebagai Presiden KAFA menjadi bonus kepada beliau untuk menang di Ketereh (Rohani Ibrahim 2013) (Lihat Jadual 7).

JADUAL 7: Kawasan-kawasan yang dimenangi BN disebabkan Pengaruh Calon BN

Kawasan	Majoriti PRU-13	Majoriti PRU-12	Perubahan Majoriti
P26 Ketereh	974	400 (PKR)	574
P75 Bagan Datoh	2,108	2,692	-584
P85 Pekan	35,613	26,464	9,149
P131 Rembau	18,357	5,746	12,611

Bagi faktor luaran pula merujuk kepada PR. Ini dapat dilihat melalui kekalahan beberapa pemimpin PAS yang bertanding di kawasan Melayu. Kekalahan pemimpin PAS kepada calon BN dilihat kepada ketidakpercayaan rakyat kepada PAS kerana ia melanggar dasar serta perlembagaan PAS terutamanya Fasal 3, 4, 5 dan 6. DAP secara terang-terangan menolak dasar dan perjuangan pembentukan Kerajaan Islam di Malaysia. Mengikut perlembagaan PAS Fasal 3 menyatakan dasar utama PAS adalah Islam dan Fasal 4 pula menyatakan pula Allahu Akbar. Manakala Fasal 5 pula menyatakan tujuan PAS ditubuhkan iaitu memperjuangkan untuk mewujudkan sebuah masyarakat dan pemerintahan yang melaksanakan nilai-nilai hidup Islam serta menjalankan hukum-hukum Allah.

Begitu juga dengan Fasal 6 (2) yang menyatakan usaha-usaha PAS ialah memperjuangkan Islam sebagai aqidah dan syariat serta menjadikan sebagai panduan berpolitik dan bernegara serta memperkenalkan nilai-nilai keislaman dalam usaha menegakkan keadilan dan kemajuan di segenap bidang termaksud pemerintahan dan pentadbiran ekonomi dan sosial serta pelajaran dan pendidikan (Perlembagaan PAS 2011). Ini membuktikan PAS terpaksa mengorbankan prinsip kerana ingin bekerjasama dengan DAP serta PKR dalam menghadapi pilihan raya. Ini dapat dibuktikan pemimpin-pemimpin DAP seperti Lim Kit Siang dan Karpal Singh menolak hudud dan penubuhan negara Islam, malah mereka menyatakan ia bukan polisi PR (Zulkiflee 2013). Selain itu, PAS dilihat menjadi '*Pak Turut*' dan diperalatkan habis-habisan oleh PKR dan DAP untuk meraih sokongan orang Melayu selagi mereka tidak menjadi dominan dalam PR. Ini dapat dilihat melalui PRU 13 yang lalu, beberapa pemimpin utama PAS tewas kepada calon BN khususnya calon UMNO. Berikut adalah pemimpin utama PAS yang tewas dalam PRU-13 yang lalu.

JADUAL 8: Pemimpin Utama PAS yang Tewas dalam PRU-13

Kawasan	Nama	Majoriti kalah	Jawatan
P3 Arau	Datuk Dr. Haron Din	1,371	Timbalan Mursyidul Am PAS
P11 Pendang	Mohammad Sabu	2,638	Timbalan Presiden
P96 Kuala Selangor	Dr. Dzulkefly Ahmad	460	AJK PAS Pusat
P125 Putrajaya	Dato' Husam Musa	5,541	Naib Presiden
P161 Pulaui	Salahuddin Ayub	3,226	Naib Presiden
N29 Jengka (Pahang)	Tuan Ibrahim Tuan Man	1,303	Ketua Penerangan
N50 Bukit Permai (Johor)	Mazlan Aliman	3,369	AJK PAS Pusat

Sumber: *Berita Harian* 7 Mei 2013, *Utusan Malaysia* 7 Mei 2013, *Harian Metro* 7 Mei 2013 dan *Sinar Harian* 7 Mei 2013.

Selain itu, kecenderungan pengundi Melayu memilih BN dalam PRU-13 ini adalah disebabkan oleh kecelaruan dalam PR dalam perebutan kerusi. Ini dapat dilihat beberapa kerusi yang ditandingi memperlihatkan pertembungan sesama sendiri antara calon PKR dengan PAS. Pertempuran sesama sendiri ini membuktikan kerapuhan dalam PR yang menyebabkan rakyat menolak calon PR ini dan memilih calon BN. Kesemua pertindihan kerusi ini berlaku di kawasan Melayu. Jika tidak berlaku pertindihan kerusi ini, sudah pasti untuk BN menang sangat tipis. Orang Melayu melihat pertindihan calon PR ini menjadi masalah yang berlaku dalam PR.

Sebagai contoh di N39 Kota Damansara (Selangor) yang melibatkan pertandingan 6 penjuror antara calon BN, PAS, PKR dan 3 orang lagi calon Bebas. Dalam PRU-13 ini, 3 calon Bebas hilang wang pertaruhan, manakala jumlah undi yang diperolehi oleh calon BN Halimaton Saadiah Bohan 16,387 undi. Sedangkan pemimpin PSM yang menggunakan logo PKR iaitu Mohd Nasir Hashim mendapat 14,860 undi dan calon PAS (Ridzuan Ismail) pula 7,312 undi. Jika diandaikan salah seorang calon dari PR tidak bertanding, sudah pasti kawasan ini akan dimenangi oleh calon PR (Harian Metro 7 Mei 2013). Berikut merupakan 6 lagi kawasan yang melibatkan pertandingan kerusi antara PAS dan PKR pada PRU-13 yang lalu.

JADUAL 9: Kawasan yang Melibatkan Pertandingan Kerusi Antara PAS dengan PKR

Kawasan	Nama Calon	Undi	Majoriti
N2 Kota Putera (Terengganu)	Mohd Mahadi Mokhtar (BN)	9,084	1,412
	Adam Mat Said (PAS)	7,672	
	Mohammed Abdul Ghani (PKR)	60	
N11 Seberang Takir (Terengganu)	Ahmad Nazri Mohd Yusof (PKR)	73	
	Ahmad Razif Ab. Rahman (BN)	7,731	1,510
	Zakaria Dagang (PAS)	6,221	
N21 Sungai Acheh (P.Pinang)	Badrul Hisham Shaharin (PKR)	6,083	
	Mohd Yusni Mat Piah (PAS)	690	
	Mahmud Zakaria (BN)	6891	808
N25 Bukit Besi (Terengganu)	Roslan Ismail (PAS)	4408	
	Roslee Daud (BN)	6966	2,558
	Mohd Shamsul Mat Amin (PKR)	52	
N34 Pantii (Johor)	Azlisham Azahar (PAS)	2,004	
	Mohd Annuar Mohd Salleh (PKR)	758	
	Baderi Dasuki (BN)	12,274	10,270
P166 Labuan	Ibrahim Menudin (PKR)	6,069	
	Rozman Isli (BN)	12,694	6,625
	Hadnan Mohamad (PAS)	386	

Sumber: *Berita Harian* 7 Mei 2013, *Utusan Malaysia* 7 Mei 2013, *Harian Metro* 7 Mei 2013 dan *Sinar Harian* 7 Mei 2013.

Faktor pemilihan calon yang salah oleh PR yang tidak dipersetujui pemimpin PR setempat juga dilihat menjadi faktor kenapa pengundi Melayu memilih calon BN pada PRU-13 yang lalu. Ini dapat dibuktikan dengan pemilihan calon PKR di Parlimen Pasir Salak. Selepas Anwar Ibrahim mengumumkan calon di Pasir Salak adalah Mustaffa Kamil Ayub, Setiausaha Cabang PKR Pasir Salak yang merangkap Pengarah Jentera Pilihanraya PKR Cabang Pasir Salak, Taufik Hasan dan beratus-ratus ahli PKR Cabang Pasir Salak keluar parti. Mereka beranggapan Mustaffa tidak layak menjadi calon kerana rekod lampau membuktikan beliau bukan calon yang boleh menang kerana sejak PRU 1999 beliau belum pernah menang dalam pilihan raya (Free Malaysia Today 9 Mei 2013). Pada PRU 1999 beliau tewas di DUN Alor Pongsu (Perak) kepada Qamaruz Zaman Ismail dengan majoriti 1,086 undi, kemudian pada PRU 2004 pula, beliau tewas kepada Kong Chong Ha dengan majoriti 11,614 undi di Parlimen Lumut, manakala pada PRU 2008 beliau terus tewas di Parlimen Pasir Salak kepada Tajuddin Abdul Rahman dengan majoriti 2,688 undi dan DUN Sungai Manik (Zainol Padzi Paharuddin) dengan majoriti 1,374 undi. Sementara itu, pada PRU 2013 yang lalu, beliau sekali lagi tewas kepada Tajuddin Abdul Rahman dengan majoriti meningkat kepada 7,386 undi (Suruhanjaya Pilihan Raya, 1999-2013).

Masyarakat Melayu melihat pemilihan calon oleh Anwar Ibrahim ini, lebih bersifat kepuakan dan kronisme daripada mengikut kehendak rakyat dan pemimpin setempat.

Situasi ini juga berlaku di DUN Selising, Kelantan. Pemilihan calon yang tidak mengikut kehendak penduduk setempat juga mempengaruhi keputusan pilihan raya di DUN ini. Ini kerana isu peribadi calon PAS ini dijadikan asas untuk menyatakan hasrat untuk menentang calon PAS ini. Sekumpulan penyokong PAS membuat bantahan kepada Pesuruhjaya PAS Negeri iaitu Tok Guru Nik Abdul Aziz kerana mengekalkan Saipul Bahari Mohammad sebagai calon PAS di Selising. Protes ini dilakukan sejurus Tok Guru Nik Abdul Aziz menyatakan hasrat untuk mengekalkan Saipul Bahari Mohammad pada 30 Mac 2013, semasa Majlis Pecah Tanah Stadium Negeri Bukit Merbau (Sinar Harian 5 April 2013). Lantas seorang ahli PAS telah menawarkan diri untuk bertanding atas tiket Bebas dalam pilihan raya ini. Ini menyebabkan kerusi ini, melibatkan pertandingan 3 penjurua antara Calon BN iaitu Zulkiflee Ali, Calon PAS (Saipul Bahari Mohammad) dan seorang calon Bebas iaitu Ibrahim Ismail. Seperti yang dijangka calon Bebas ini hilang wang deposit kerana hanya memperoleh 120 undi. Tetapi jika calon Bebas ini tidak bertanding dalam PRU-13 ini, calon PAS boleh menang kerana calon BN (Zulkiflee Ali) hanya menang dengan majoriti 107 undi sahaja (Nik Mazian 2013 & Rohani 2013). Masyarakat Melayu di Selising melihat konflik dalam parti PAS ini sesuatu yang tidak sihat, maka calon BN ini menjadi pilihan mereka walaupun calon BN ini menang hanya dengan majoriti yang kecil.

Selain itu, apa yang dilihat adalah kesilapan strategi kepimpinan PKR dalam meletakkan calon dalam pilihan raya kali ini. Ini adalah disebabkan Anwar Ibrahim pemimpin 'de facto' bagi PKR yang meletakkan beberapa pemimpin PKR (bukan winnable candidate) sebagai calon dalam PRU-13 ini. Jika seseorang pemimpin itu tidak dipilih sebagai calon, maka timbullah protes dalam kalangan ahli parti dan jentera pilihan raya tidak dapat digerakkan. Justeru, pengundi tidak mendapatkan maklumat dan kempen daripada PKR, maka pengundi akan beralih kepada BN. Jadi kesilapan strategi PKR ini telah memberi kelebihan kepada BN dan menjadi faktor pengundi khususnya Melayu untuk memilih BN dalam PRU-13 ini. Terdapat juga beberapa pemimpin PKR yang menang dalam PRU-12 juga tidak dicalonkan (Lihat Jadual 10). Ini juga merupakan kesilapan besar PKR yang memberi kelebihan kepada BN.

JADUAL 10: Pemimpin-pemimpin Utama PKR yang Tidak dicalonkan/digugurkan dalam PRU-13

Nama	Jawatan dalam Parti
Yusmadi Yusof	Ahli MPP (Biro Antarabangsa)
Mohd Faisal Abdul Rahman	Pengerusi Pimpinan Negeri Perlis
Rosli Abdullah	Timbalan Setiausaha Agung
Wan Salleh Wan Isa	Pengerusi Pimpinan Negeri Kedah

Sumber: *Berita Harian* 7 Mei 2013, *Utusan Malaysia* 7 Mei 2013, *Harian Metro* 7 Mei 2013 dan *Sinar Harian* 7 Mei 2013.

KESIMPULAN

Sebagai kesimpulannya, UMNO/BN terus menguasai kawasan Melayu luar bandar dan pengundi Melayu kelas pekerja namun pola tersebut berbeza mengikut lokasi negeri. Parti-parti dalam Pakatan Rakyat berpengaruh di kawasan Melayu bandar dan pengundi Melayu kelas atasan dan pertengahan/berpendidikan tinggi. Kedua-dua keadaan sedemikian (penguasaan BN dan pakatan parti pembangkang di kawasan dan kelas yang berbeza) disebabkan oleh sumber maklumat

politik, keadaan ekonomi individu, politik pembangunan, faktor isu, kepemimpinan, ideologi politik, faktor sejarah dan juga faktor sosiologi seperti kekeluargaan, umur, jantina, tahap pendidikan, pendapatan, etnik, agama dan kelas. Justeru pola pengundian etnik Melayu juga dapat dikaitkan dengan tiga pendekatan yang digunakan dalam mengkaji tingkah laku mengundi iaitu pendekatan sosiologikal, pendekatan identifikasi parti dan pendekatan pilihan rasional. Trend pengundian dalam PRU 2013 juga menunjukkan sokongan terhadap UMNO bergantung kepada undi yang disumbangkan oleh kaum Melayu. Ini mengukuhkan lagi hegemoni UMNO terhadap pengundi Melayu di persada politik negara hingga sekarang. Pengundi Melayu yang tinggal di kawasan luar bandar yang hanya menerima maklumat daripada media arus perdana; yang juga dibelenggu kemiskinan yang masih serba kekurangan dari segi kemudahan infrastruktur yang amat dipengaruhi oleh sentimen 'Politik Pembangunan' yang masih memerlukan bantuan atau 'tongkat' serta mempunyai mentaliti bahawa orang Melayu sebagai 'tuan' dan penduduk 'asal' di Malaysia ini dan berpandangan hanya UMNO/BN yang layak dan sesuai mentadbir negara dan negeri berdasarkan pengalaman 58 tahun memerintah negara dan negeri, akan terus menyokong UMNO/BN. Namun adalah suatu kelemahan kepada UMNO yang terlalu memberi percaturan politik perkauman hanya akan melemahkan UMNO/BN dalam jangkamasa panjang. Trend politik baru, penekanan kepada *good governance*, isu dan kesedaran kelas serta kemajuan media sosial akan menggugat hegemoni UMNO. Ini merupakan realiti kepada politik BN dan Malaysia pada masa kini dan akan datang.

RUJUKAN

- Abdul Halim Sidek, Junaidi Awang Besar, Mohd Fuad Mat Jali, Yahaya Ibrahim, Noor Aziah Hj. Mohd Awal dan Khaidzir Hj. Ismail. 2010. Penolakan sentimen etnik dalam politik semasa Malaysia: Kes pilihan raya kecil 2009 Bukit Selambau. *Geografia Online: Malaysian Journal of Society and Space*. 6(3): 46-56.
- Abdul Rahman Embong. 2000. *Negara Bangsa: Proses dan Perbahasan*. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Ahmad Lutfi Othman. 2012. *Detik Utopia: Komentari Kritis Isu Pakatan Rakyat dan Politik Malaysia*. Kuala Lumpur: Unit Buku Harakah.
- Amer Saifude Ghazali. 2008. Politik Etnik dalam Pilihan Raya Parlimen 2008 di Malaysia: Suatu Analisis. Dlm Worrnan Hj. Kabul, Shireen Haron, Mat Zin Mat Kib & Abdul Kadir Rosline. *Prosiding Seminar Politik Malaysia: Landskap Politik Malaysia Pasca Pilihan Raya ke-12*. Sabah: Pusat Penerbitan Universiti (UPENA), Universiti Teknologi MARA.
- Amer Saifude Ghazali. 2009. *Geografi Pilihan Raya Malaysia*. Kuala Lumpur: Penerbit Universiti Malaya.
- Amer Saifude Ghazali & Zulkanain Abdul Rahman. 2011. Pilihan Raya Umum ke-12: Tinjauan mengenai corak pengundian. Dlm. Joseph M. Fernando, Zulkanain Abdul Rahman & Suffian Mansor. *Pilihan Raya Umum ke-12: Isu dan Pola Pengundian*. Kuala Lumpur: Penerbit Universiti Malaya.
- Amer Saifude Ghazali, Mohammad Redzuan Othman, Zulkanain Abdul Rahman, Rosmadi Fauzi. 2011. Politik etnik Malaysia: Analisis pasca Pilihan Raya Umum ke 12 mengenai sokongan bukan Melayu kepada UMNO dan PAS. *Geografia Online: Malaysian Journal of Society and Space* 7(2): 18-27.
- Berita Harian*. Keputusan penuh pilihan raya umum 2013. 7 Mei 2013.

- Ensiklopedia Sejarah Dan Kebudayaan Melayu*, 1988, Jld 3 (M-Q), Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka
- Harian Metro*. Keputusan penuh pilihan raya umum 2013. 7 Mei 2013.
- Ismail Hamid. 1988. *Masyarakat Dan Budaya Melayu*, Kuala Lumpur: Dewan Bahasa Dan Pustaka.
- Junaidi Awang Besar & Mohd Fuad Mat Jali. 2009. Pola Politik Mengikut Kaum Di Kawasan Parlimen Bukit Gantang (P059). Kertas Kerja Seminar Malindo-Nusantara (I). The Hills Bukittinggi Hotel, Bukittinggi, Sumatera Barat, Indonesia. Anjuran Universitas Andalas (UNAND), Padang, Sumatera Barat, Indonesia dan Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM). 16-17 Disember.
- Junaidi Awang Besar, Mohd Fuad Mat Jali, Abdul Halim Sidek, Noor Aziah Hj. Mohd Awal & Mohd Faidz Mohd Zain. 2010a. Pilihan Raya Kecil Kawasan Parlimen Hulu Selangor 2010: Politik Pembangunan dan Pola Pengundian. *Asia Pacific Conference (APC) On History, Politics & Strategic Studies And Climate Change*. At Faculty Of Social Sciences And Humanities (FSSK) And Senate Room, UKM. 29-30 November.
- Junaidi Awang Besar, Mohd Fuad Mat Jali, Abdul Halim Sidek, Yahaya Ibrahim, Noor Aziah Hj. Mohd Awal & Khaidzir Hj. Ismail. 2010b. Analisis trend pengundian berdasarkan kaum di kawasan Bukit Gantang, Perak. *Jurnal E-Bangi*. 5(1): 26-37.
- Junaidi Awang Besar, Mohd Fuad Mat Jali, Abdul Halim Sidek, Noor Aziah Hj. Mohd Awal & Mohd Faidz Mohd Zain. 2010c. Pilihan Raya Kecil Kawasan Parlimen Hulu Selangor 2010: Politik Pembangunan Dan Pola Pengundian. Kertas Kerja Asia Pacific Conference (APC) On History, Politics & Strategic Studies And Climate Change. At Faculty Of Social Sciences And Humanities (FSSK) and Senate Room, UKM. 29-30 November.
- Junaidi Awang Besar & Mohd Fuad Mat Jali. 2011. Pengukuhan Hegemoni Politik UMNO/BN melalui Sokongan Pengundi Melayu dalam Pilihan Raya Kecil DUN Tenang, Kerdu dan Merlimau. Kertas Kerja Simposium Kebudayaan Indonesia – Malaysia (SKIM) XII, 2011. Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan, Universiti Kebangsaan Malaysia, Bangi, Selangor. Anjuran Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan, Universiti Kebangsaan Malaysia, Bangi, Selangor dengan kerjasama Universitas Padjadjaran, Bandung, Jawa Barat, Indonesia. 29-30 November.
- Junaidi Awang Besar, Mohd Fuad Mat Jali, Abdul Halim Sidek, Yahaya Ibrahim, Noor Aziah Hj. Mohd Awal & Khaidzir Hj. Ismail. 2009. Pilihan Raya Kecil DUN Bukit Selambau (N25) April 2009: Satu Tinjauan Dari Sudut Etnik. Kertas Kerja Simposium Kebudayaan Indonesia-Malaysia Ke-11 (SKIM XI). Anjuran Universitas Padjadjaran, Bandung, Indonesia dengan kerjasama Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM). 10-12 November.
- Junaidi Awang Besar, Mohd Fuad Mat Jali & Mohd Faidz Mohd Zain. 2011a. Kajian budaya politik Melayu dalam pilihan raya kecil Hulu Selangor, Selangor. *Jurnal Melayu*. (8)2011: 153-172.
- Junaidi Awang Besar, Mohd Fuad Mat Jali & Mohd Faidz Mohd Zain. 2011b. Trend Pengundian Etnik Melayu Dan Cina/Tionghoa dalam Pilihan Raya 2009-2011 di Malaysia. Kertas Kerja Seminar Internasional Serumpun Melayu (SERUMPUN) 2011 Anjuran Fakultas Ilmu Budaya (FIB) Universitas Hasanuddin (UNHAS) Makassar Dengan Kerjasama Universitas Hasanuddin Indonesia dengan Universiti Kebangsaan Malaysia. 8-9 Jun.
- Junaidi Awang Besar, Mohd Fuad Mat Jali, Yahaya Ibrahim, Khaidzir Hj. Ismail, Noor Aziah Hj. Mohd Awal, Jeniri Amir & Ahi Sarok. 2011c. Pola Pengundian Mengikut Etnik Dalam Pilihan Raya Umum Negeri Sarawak 2011. Kertas Kerja Conference On Elections And

- Democracy In Malaysia 2011. At Faculty of Social Sciences, Universiti Malaysia Sarawak (UNIMAS), Kota Samarahan, Sarawak. Organised by Faculty of Social Sciences, Universiti Malaysia Sarawak (UNIMAS), Kota Samarahan, Sarawak. 9-10 November.
- Junaidi Awang Besar, Mohd Fuad Mat Jali & Mohd Faidz Mohd Zain. 2011d. Kajian Budaya Politik Melayu dalam Pilihan Raya Kecil Hulu Selangor, Selangor. *Jurnal Melayu*. (8)2011: 153-172.
- Junaidi Awang Besar, Mohd Fuad Mat Jali, Yahaya Ibrahim, Novel Lyndon, Khaidzir Hj. Ismail, Noor Aziah Hj. Mohd Awal, Jeniri Amir, Ahi Sarok, Rosmadi Fauzi & Amer Saifude Ghazali. 2012. Kriteria pemilihan calon dan parti dalam pilihan raya umum Dewan Undangan Negeri Sarawak. *Geografia: Malaysian Journal of Society and Space*. 8(4): 44-55.
- Junaidi Awang Besar & Mohd Fuad Mat Jali. 2013. Pola pengundian dalam pilihan raya kecil 2009-2011. Dlm. Shamsul Amri Baharuddin & Mansor Mohd Noor. *PRU-13: Siapa Pilihan Pengundi*. Bangi: Institut Kajian Etnik (KITA), Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Junaidi Awang Besar, Rosmadi Fauzi & Amer Saifude Ghazali. 2014. Politik Etnik Pasca Pilihan Raya Umum 2013: Kajian Kes Di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur. The 6th International Conference On Humanities And Social Sciences 2014 (ICHISS 2014). At Hotel Royale Chulan, Kuala Lumpur. Host by Universiti Pertahanan Nasional Malaysia (UPNM), Kuala Lumpur. 6-7 Jun.
- Khong Kin Hong. 1991. Federalisme dan integrasi nasional. Kertas kerja Seminar Politik iv, UKM Bangi, Selangor.
- Mc Gee, T. G. 1962. The Malayan elections of 1959: A study in electoral geography. *The Journal of Tropical Geography*. 16: 70-99.
- Mohd Faidz Mohd Zain & Junaidi Awang Besar. 2010. Pilihan Raya Kecil Hulu Selangor: satu analisis terhadap politik Melayu. *Seminar Bersama Antara Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM) – Universitas Indonesia (UI) “SEBUMI 3” 2010. Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan (FSSK), UKM Bangi, Selangor*. Anjuran: Universiti Kebangsaan Malaysia – Universitas Indonesia. 12-13 Oktober.
- Mohd Fuad Mat Jali, Junaidi Awang Besar, Rosmadi Fauzi & Amer Saifude Ghazali. 2013. Analisis Geografi Pilihan Raya dalam Pilihan Raya Kecil di Malaysia 2008-2011. Kertas Kerja 4th Social, Development and Environmental Studies International Conference 2013. Bangi: School of Social, Development and Environmental Studies, Faculty of Social Sciences and Humanities, Universiti Kebangsaan Malaysia. 19 March.
- Mohd. Yusof Kasim & Azlan Ahmad. 2002. Pendahuluan. Dlm. Mohd Yusof Kasim & Azlan Ahmad. *Politik Baru dalam Pilihan Raya Umum*. Bangi: Penerbit UKM.
- Nafisah Ilham Hussin & Siti Noranizahhafizah Boyman. 2013. Sentimen perkauman dalam PRU 13. Kertas Kerja Seminar Antarabangsa Etnik dan Dasar: Refleksi Jati Diri. Anjuran Institut Kajian Etnik (KITA) UKM dan Kumpulan Penyelidik Sumitomo (RE2012-003). Bangi: Universiti Kebangsaan Malaysia. 22 Ogos.
- Nidzam Sulaiman & Zaini Othman. 2012. Politik Melayu di persimpangan. Dlm. Haris Zuan & Rizal Hamdan. *Wacana Baru Politik Malaysia: Perspektif Ruang Awam, Budaya dan Institusi*. Petaling Jaya: Strategic Information and Research Development Centre (SIRD).
- Rizal Yaakop & Jumaat Abd. Moen. 2002. Politik etnik dan perkembangan politik baru. Dlm Mohd Yusof Kasim & Azlan Ahmad. *Politik Baru dalam Pilihan Raya Umum*. Bangi: Penerbit UKM.

- Sinar Harian*. Keputusan penuh pilihan raya umum 2013. 7 Mei 2013.
- Siti Zaharah Abdul Hamid. 1996. Kuasa Melayu, kematangan rakyat berpolitik dan tinjauan sekitar pilihanraya umum 1990. Dlm. Yusof Ismail & Khayati Ibrahim. *Politik Melayu dan Demokrasi*. Kuala Lumpur: Penerbit A.S. Noordeen.
- SPR. 2013a. *Dashboard Keputusan Pilihan Raya Umum 2013* (Atas Talian: www.spr.gov.my). Putrajaya: Suruhanjaya Pilihan Raya Malaysia.
- SPR. 2013b. Score Sheet keputusan Pilihan Raya Umum 2013 bagi kawasan Daerah Mengundi Kuala Telemung Utara, DUN Telemung, Hulu Terengganu, Terengganu. Putrajaya: Suruhanjaya Pilihan Raya Malaysia.
- SPR. 2013c. Score Sheet keputusan Pilihan Raya Umum 2013 bagi kawasan Daerah Mengundi Kadok, Ketereh dan Kedai Kok Lanas, Kelantan. Putrajaya: Suruhanjaya Pilihan Raya Malaysia.
- Syed Husin Ali 1979. *Orang Melayu: Masalah dan masa depannya*. Kuala Lumpur: Adabi.
- Utusan Malaysia*. Keputusan penuh pilihan raya umum 2013. 7 Mei 2013.
- Vasil, R.K. 1971. *Politics in plural society: A Study of non-communal political parties in West Malaysia*. Kuala Lumpur: Oxford University Press.
- Vasil, R.K. 1972. *The Malaysian general election of 1969*. Singapore: Oxford University Press.

Biodata penulis:

Junaidi Awang Besar

Penulis merupakan pensyarah di Program Geografi, Pusat Pengajian Sosial, Pembangunan dan Persekitaran, Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan, Universiti Kebangsaan Malaysia, Bangi, Selangor.

Mohd Fuad Mat Jali

Penulis merupakan Profesor di Program Geografi, Pusat Pengajian Sosial, Pembangunan dan Persekitaran, Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan, Universiti Kebangsaan Malaysia, Bangi, Selangor.

Novel Lyndon

Penulis merupakan Profesor Madya di Program Antropologi dan Sosiologi, Pusat Pengajian Sosial, Pembangunan dan Persekitaran, Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan, Universiti Kebangsaan Malaysia, Bangi, Selangor.

Mohd Faidz Mohd Zain

Penulis merupakan calon Doktor Falsafah (Sains Politik) di Pusat Pengajian Sejarah, Politik dan Strategi, Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan, Universiti Kebangsaan Malaysia, Bangi, Selangor.